Ն 85 — 1885 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 11 ՉԱՐՇԸՆԳԻՀ)(1302 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 13 — ԳԻՐԻՆՃԻՍԵՆԷ

40 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

40 ՓԱՐԱ

ԱԲՕՆԷ ՖԻԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըք	6 այլըք	3 այլըք
ՍԹԱՄՊՕԼ	200 ղրշ	105 ղր	55 ղր
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	—

Մէճմուէսյէ 20 ղրուշտան

ՊՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՅԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻԱԹԼԱՐԸ

1ինճի, 2նճի վէ 3րնճի սահիֆէ ղրշ 6
4ւնճիւ սահիֆէ . . . . . . » 3

Մէվատը նաֆիյայ տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր։

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտատըր։ Թահրիրէ մէվատը հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ'ա միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՇԱՐԳԻ ՐՈՒՄԷԼԻՍԻ ՀԱՐԷՔԷԹԸ ԻՍԵԱՆԻՅԷ

Մէճլիսը խասը վիւքէլա՝ Թահթը րիյասէթը հազրէթը Բատիշահիտէ օլարագ սուրէթը տաիմէտէ Մապէյնտէ ագտը իճթիմա իթմէքտէ տիր։ Էվվէլքի սապահ Սէրվէր վէ Արիֆի բաշալար հազարաթը տախի Մապէյնէ ճէլպ պույրըլըպ, մէճլիսը խասը մէզգիւրտէ հազըր պուլունմըշլար տըր։

Ձաթը հազրէթը Բատիշահի՝ մէվգըի իսեանտան վիւրուտ իտէն պիլճիւմլէ թէլէկրաֆլարըն միւնտէրիճաթընա մուխթալը պույուրարագ, շայանը հայրէթ պիր սուրէթտէ իպրազը հիմմէթ ու ղայրէթ պույուրմագտա, վէ կէճէնին պիր պէօյիւք գըսմընը վիւքէլայի ֆիխամլարընըն մուավէնէթի իլէ ումուրը միհամը տէվլէթի թէսվիյէ իլէ կէչիրմէքտէ տիրլէր։

Տուէլը մուազզամա նէզտինտէ մուգիմ սիւֆէրայի Օսմանիյէ իլէ պիլա ֆասըլա թէաթիի էֆքեար վէ մուխապէրէ օլունմագտա տըր։

Ինկիլիզ սէֆիրը ֆէվգէլատէսի Սըր Հէնրի Տրըմընտ Ուօլֆ իլէ օլան միւզաքէրաթ՝ պիլ մէճպուրիյէ թաթիլ գըլընմըշ տըր։ Մա մաֆիհ սէֆիրը միւշարէյլէյհ՝ վագաայի մալիւմէյի նէթիճէսինէ ինթիզարէն Տէրսաատէթտէ պուլունմագտա տըր։

∴

Պապը Սէրասքէրի՝ մուխթէլիֆ գօլ օրտուլարընա թէլէկրաֆլար քէշիտէ իտէրէք, իւք իշարէթտէ հազըր պէքլէմէքլէրի իշիւն մէվճուտլարըն պիր գըսմընը հազըր պուլունտուրուլմասընը էմր իթմիշ տիր։

Պահրիյէ նէզարէթի՝ պիլճիւմլէ սէֆաինը նագլիյէյի քէմալը կէրմի իլէ թէհհիզ իթմէքտէ տիր։

Պիր խայլը պաթարեա Թօփ՝ Էտիրնէյէ կէօնտէրիլմէք իւզրէ տիր։

Ֆապրիգայի Հիւմայունտան պիր չօքլարը՝ կէճէ կիւնտիւզ պիլա արամ իշլէմէք իւզրէ էվամիր ալմըշ իմիշլէր տիր։

Տիւն սապահ տախի Ջաթալճայա պիր գաչ Թապուր ասաքիրը Շահանէ սէվգ օլունմըշ տըր։

Մէրքէզի Էտիրնէ օլան Իքինճի օրտույի Հիւմայունըն մէվճուտը՝ 42 Թապուր բիյատէ իլէ 4 ալայ սիւվարի ասաքիրինտէն իպարէթ օլուպ, 12 պաթարեա տա Թօփու մէվճուտ տըր։

∴

Մէսմուաթա կէօրէ, 250 նէֆէր գատար ասաքէր՝ Հատըմ քէօյիւնէ կիթմէք իւզրէ տիւն սապահ Սիրքէճիտէն շըմէնտըֆէրէ իրքեապ իտիլմիշ տիր։

Ասաքիրը մէրգումէ՝ Էտիրնէ վիլայէթինին պազը թարաֆլարընտան Շարգի Րումէլի հուտուտընա սէվգ օլունան ասաքիրին եէրինէ իգամէ օլունաճագ տըր։

∴

Նէօյօրքըն մալիւմաթընա կէօրէ, վագաայի մալիւմէտէն տօլայը Պապը Ալի ճանիպինտէն տուէլը մուազզամայա շէտիտիւլ մէալ պիր նօթա իրսալ օլունմըշ տըր։ Մէզգիւր Նօթայա տէվլէթլէրին վէրէճէյի ճէվապըն տիւն ագշամա գատար վիւրուտը մէմուլ օլունըյօր իտի։

Ճէվապը մէզգիւրըն վիւրուտինէ գատար հուտուտտա պուլունան ասաքիրը Շահանէ՝ պիր հալը թէտաֆիւտէ պուլունաճագ տըր։

∴

Պուլկարիսթան բրէնսի՝ Շարգի Րումէլինին Պուլկարիսթան իլէ պիրլէշտիրկինի պիր Նօթա իլէ տուէլը մուազզամայա թէպլիղ էյլէմիշ տիր։

∴

Շարգի Րումէլիտէ Թէէսսիւս իտէն հիւքիւմէթը մուվագգաթէ՝ մալիյէ միւտիրի սապըգ Տօգթ. Սթրանսքինին Թահթը րիյասէթինտէ Թէշէքքիւլ իթմիշ տիր։

∴

Պապը Ալի՝ Շարգի Րումէլինին Պուլկարիսթան իլէ պիրլէշտիրկինէ տաիր Բրէնս Ալէքսանտրըն քէշիտէ իթտիկինի տիւնքի նիւսխէմիզտէ եազտըղըմըզ Թէլէկրաֆա հէնուզ ճէվապ վէրմէմիշ տիր։

Վագաայի մէզգիւրէ հագգընտա տուէլը մուազզամանըն էֆքեարը անլաշըլմայընճա, օլ պապտէ պիր գարարը գաթի վէրիլմէյէճէք իմիշ։

∴

Պահրիյէ նէզարէթի՝ Աքեօլը Պուրկազը վէ Վառնա սուլարընա սէվգ օլունմագ իւզրէ տօնանմայի Հիւմայունտան իքի սէֆինէնին թէհհիզ ու Թէսլիհի իշիւն էմր ալմըշ էյլէմիշ տիր։

∴

Մէնպաը մէվսուգտան ալընան մալիւմաթա կէօրէ, Ավսթրիա տէվլէթի Պուլկար իսեանընըն հէնուզ տախիլը տախիլէ սիրայէթ գըլընտըղընա վէ Հէրսէք էյալէթլէրինէ տախի սիրայէթ իթմէսի իհթիմալինէ մէպնի, պազը Թէտապիրը ասքէրիյէ իթթիխազընա լիւզում կէօրմիւշ տիւր։ Իճէնի Բազարա տօղրու պիր հարէքէթը ասքէրիյէ վուգու պուլտուղը խապէր վէրիլիյօր։

∴

Շարգի Րումէլի վագաասը իւզէրինէ Մաքետոնիատա պուլունան Պուլկարլարըն հարէքէթը հագգընտա կէճէն ճումաա էրթէսի ագշամընտան պէրու էճնէպիճէ մուխալիֆ րիվայէթլէր տէվէրան իթմէքտէ իսէ տէ, շէհրիմիզէ վիւրուտ իտէն սօն թէլէկրաֆ խապէրլէրի՝ Թէլաշը մուճիպ րիվայէթլէրի գաթիէն Թէքզիպ իթմիշլէր տիր։

Մէվգըի իսեանըն գուրպիյէթի հասէպիյլէ Մաքետոնիատա պազը կէօնիւլ հէյէճանը էֆքեար իճրայի հիւքմ իթմէքտէ օլտըղը ինքեար օլունամազ իսէ տէ, էլէճմիլէ Մաքետոնիա Պուլկարլարը բէք ասքին պիր հալտէ տուրուըօրլար։ Իտարի րիվայէթը մէզգիւրէ՝ Պօրսա մանօվրասը օլտըղը զանն օլունապիլիր։

∴

Ալի Նիզամի բաշա հազրէթլէրինին մախտումը Օսման պէյ՝ իլթիսագ տէմիր եօլլարը իշիւն գօմիսիօնըլիք մէմուրիյէթի իլէ Պուլկարիսթանա կիթմէք իւզրէ պու սըրատա Ֆիլիպէտէ պուլունուպ, վէգայի ախիրէտէն նաշի մուվախէլէթ հագգընտա պիր կէօնա խապէր ալընամատըղընտան, բէտէրի բաշա հազրէթլէրի՝ Ավսթրիա սէֆարէթխանէսինէ միւրաճաաթ իթմիշ, վէ Վիէննա Թարիգի իլէ պիր թէլէկրաֆ քէշիտէ օլունմասընը րէճա իթմիշ իսէ տէ, Պուլկարլար՝ Էվրօպա թէլլէրինի տախի գաթ իթտիքլէրինտէն, սէֆարէթին Վիէննայա չէքտիկի թէլէկրաֆ ճէվապսըզ գալմըշ տըր։

∴

Թէքմիլ Իւնանիսթանտա հէյէճանը ազիմ իճրայի հիւքմ իթմէքտէ տիր։ Շէհրիմիզին պազը սէֆարէթլէրինէ վիւրուտ իտէն թէլէկրաֆլարա կէօրէ, Աթինա էհալիսի՝ Նազապիլը Թարիֆ պիր հէյէճանտա տիւշար օլմուշ տըր։

Պիր խայլը չէթէլէր՝ հէյէթը վիւքէլա ալէյհինտէ թահգիրամիզ նիտալար իլէ սօգագլարը տօլաշմագտա, վէ օրտուլը էճնէպտէն թէնսիգ իլէ մէվճուտընը բէք զիյատէ թագլիլ էյլէմիշ օլմագլա իթհամ էյլէմէքտէ իմիշլէր։

Էհալի՝ րէիսը վիւքէլա Մ. Տէլիեանիսին խանէսի ճամլարընը թաշլար իլէ գըրմըշ տըր։ Մ. Թրիգուբի՝ էվրօբատա պուլունտուղը հալտէ, Բիրէյէ միւթէվէճճիհէն աճէլէ սուրէթտէ վաբօրա րաքիպ օլմըշ տըր։

Րէիսը վիւքէլա Մ. Տէլիեանի՝ Գօբէնհակտա պուլունան Իւնան գըրալընա պիր չօգ թէլէկրաֆլար քէշիտէ իլէ ահվալի պիլտիրմիշ օլմագլա, գըրալը միւշարէյլէյհին տախի տէրհալ ավտէթ իթմէսինէ Աթինատա ինթիզար օլունըյօր իմիշ։

∴

(Իշպու վագաա հագգընտա տիկէր պազը Թաֆսիլաթ՝ պու կիւնքի նիւսխէմիզին իքինճի սահիֆէսինէ տէրճ օլունմըշ տըր)

—

ՍՕՆ ԽԱՊԷՐԼԷՐ

Շիմտի ալտըղըմըզ խապէրլէրէ կէօրէ, Ղազի Ահմէտ Մուխթար բաշա հազրէթլէրի՝ ասաքիրը Շահանէի պէրրիյէ վէ պահրիյէ պաշ գօմանտանը նասպ օլունարագ, Էտիրնէյէ միւթէվէճճիհէն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

Քէզալիք կազէթամըզըն Թապը էսնասընտա ալտըղըմըզ մալիւմաթա կէօրէ, Ֆուատ բաշա հազրէթլէրի տախի պիր ֆըրգա ասքէրէ գօմանտան նասպ օլունմըշ, վէ Էտիրնէտէ պիր խայլի էրզագ վէ միւհիմմաթ պիրիքթիրիլմիշ տիր։

Իշպու Պուլկար իսեանընըն շէտիտէն մէն ու թէէտիպ օլունմասը իշիւն պիլճիւմլէ թէտապիր իթթիխազ օլունմըշ տըր։

∴

Ինկիլթէրրանըն Պահրը Սէֆիտ տօնանմասը՝ գըշլամագ իւզրէ եագընտա Մալթա ատասընա կիտէճէք իքէն, պու քէրրէ իզմիրէ կիտիպ լէնկէրէնտազ օլմագա վէ Ինկիլիզ պահրիյէ նէզարէթինին թալիմաթընա պէքլէմէկէ էմր ալմըշ տըր։

—

ՊՕՐՍԱ

Կէչէն հաֆթա ճումաա կիւնիւ գօնսօլիտ՝ 17 ղրշ 32 բարատա գաբանմըշ իքէն, ճումաա էրթէսի վէ տահա էրթէսի կիւնլէրը Շարգի Րումէլի իսեանը խապէրլէրի գուշուր իտինճէ, էսհամը մէզգիւրէ՝ բէյտէր բէյ տիւշիւպ, Նիհայէթ տիւնքի սալը ագշամը Պէյօղլունտա Հաճօբուլօ չարշըսընտա 14 ղրշ 22 բարայա գատար Թէտէննի իթմիշ, վէ պու կիւնքի կազէթամըզըն Թապը էսնասընտա տա 14 ղրշ 26 բարա ֆիյաթտա պուլունմըշ տըր։

Մամաֆիհ գօնսօլիտ տահա մութթասըլ Թէնէզզիւլ վէ թէտէննի իլէ պու գըրըգ ֆիյաթա տիւշմէյիպ, պազըն 40 բարա գըրարագ վէ պազըն 20—30 բարա եիւքսէլէրէք, պու սապահքի մէզգիւր 14 ղրշ 26 բարա ֆիյաթը պուլմուշ տըր։

Տիկէր ֆօնտօլար տախի պու նիսպէթտէ տիւշմիւշ օլտուգլարընտան, Գալաթա պօրսասը՝ իքի իւչ կիւնտէն պէրու պիր հէյէճանը ազիմ միւպթէլա պուլունմագտա տըր։

—

Կիրիտ ճէզիրէսինտէն շէհրիմիզէ վիւրուտ իտէն սօն խապէրլէրէ կէօրէ, ճէզիրէի մէզգիւրէնին պազը նահիյէլէրինտէ ահվալ բէք տէ մուճիպը խօշնուտի պիր հալտէ տէյիլ տիր։ Սըրֆ իտարէճէ պազը ումուրտան տօլայը մէզգիւր նահիյէլէր էհալիսի Թարաֆընտան ըղհար օլունան պազը խաֆիֆ խօշնուտսըզլըգ ալամէթլէրի իւզէրինէ ճէզիրէնին վալիսի՝ մէրքէզը հիւքիւմէթէ (Տէրսաատէթէ) միւրաճաաթ էյլէմիշ տիր։» (Լ'Օրիէն)

—

Պէրլին կազէթալարընըն պէյանընա կէօրէ, Աֆրիգայի շարգի սուլարընտա պուլունան Ալէմանիա տօնանմասընըն գօմանտանը՝ Թահթը գօմանտասընտա պուլունան սէֆայինտէն պազըլարընը Պահրը Սէֆիտէ կէօնտէրմէք իւզրէ հազըր պուլունտուրմագ իշիւն էմիր ալմըշ իմիշ։

Թօլօնըն զաննընա կէօրէ, պու թէտապիրին՝ Գարօլին ատալարը մէսէլէսինէ Թէալլիւգի վար իմիշ։

—

Ճէնովատան եազըլըյօր կէօրէ, ալաֆր. սէպտէմպէրին 11 ինճի կէճէսի շէհրը մէզգիւր Ալէման գօնսօլոսը տաւարլարընա «եաշասըն Սբանիա, եըգըլսըն պարօն Բիզմարգ» իպարէլէրինի հավի եաֆթալար եաբըշտըրըլմըշ օլմագլա, հիւքիւմէթը մահալլիյէ մէզգիւր եաֆթալարը տէրհալ աշաղը ալտըրմըշ տըր։

—

Հիւէտէն եազըլան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Շան-Մօնկ Աննամ գըրալը նասպ օլունուպ, սէպտ. 14տէ ալայ իլէ սէրրայա տուխուլ իթմիշ, 21 բարէ Թօփ իլէ սէլամլանմըշ, վէ սէպտ. 19տա տա Թաճ կիյինմիշ տիր։

Աննամտա գօլէրա խասթալըղը զուհուր իթմիշ օլտըղընտան, բէք չօգ Աննամլը վէֆաթ իթմէքտէ իմիշ։

—

Սէպտէմպէրին 11 ինտէն պէրու Սըրպիսթանտա պիր տիվանը հարպտա պիր հայտուտ չէթէսի մուհաքէմէ օլունմագտա տըր։ Մէզգիւր չէթէ՝ 47 գաթլ վէ 67 ֆիիլը շէգավէթէ իթհամ օլունմըշ իտուկի կիպի, եալընըզ սէրքէրտէսինին 14 գանը վար իմիշ։

—

Ժուրնալ տը Սէն Բէթէրսպուրկըն պէյանընա կէօրէ, Բէթէրսպուրկ ասքէրի գօմանտանը՝ Բէթէրսպուրկ ասաքիրը մուհաֆըզասը միյանընտա պուլունան իսլամլարըն 4 կիւն Գուրպան պայրամընտա մէէզուն օլմալարընը էմր իթմիշ տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Նաբօլի 22 սէպտ.

Բալէրմօ էյալէթինտէ գօլէրատան տիւն 123 վէ պու կիւն 117 վէֆիյաթ օլմուշ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Բիստէ տաիրէսի րէիսի Էօմէր Նէշէթ բաշա հազրէթլէրինին էօհտէսինէ պու քէրրէ ֆէրիգլիք րիւթպէսի Թէվճիհ պույրըլմըշ տըր։

—Կէչէն կիւն Սթամպօլտա պիր Սինակօկատա պիր Եահուտի գարըսը՝ սաչլարընը եօլարագ պաշընը Թաշլարա վուրմագտա վէ ֆէրեատ ու ֆիղան իթմէքտէ օլտըղընտան, հազըր պուլունան ճէմաաթ՝ պաշընա եըղըլըպ, սէպէպի նէ իտուկինի սիւալ իթտիքտէ, մէրգումէ գարը՝ պունտան ագտէմ Գալաթատա իգամէթ իտէր իքէն, հէրիֆին պիրի՝ զէվճիյէթէ ալմագ պէհանէսիյլէ գըզընը օրատան ալըպ Սթամպօլա գաչըրտըղընը վէ պուրատա պիր ֆահիշէխանէյէ սաթտըղընը, վէ քէնտիսի տէ անլէրին արգասը սըրա Սթամպօլա կէլիպ պու ուշուլիւնըզ հալի տույտըղընը, ճէվապէն պէյան իթմիշ օլմագլա, մէրգումէնին Թարիֆ իթտիկի ֆահիշէխանէյէ իւչ Թապիպ կէօնտէրիլիպ պիչարէ գըզ օրատան ալըտըրըլմըշ տըր։

—Իւնան հիւքիւմէթի՝ հուտուտ խաթթընըն նիշանլարընը վազ իթմէք իւզրէ Օսմանլը գօմիսիօնըյլա իթթիլաֆ հուսուլէ կէթիրմէկէ մէմուրէն պու քէրրէ զապըթանը Իւնանիյէտէն միւրէթթէպ պիր գօմիսիօն Թէշքիլ իթթիկինի հիւքիւմէթը Օսմանիյէյէ իշար իթմիշ տիր։

—Պրուսա, Գարասի, Թրապիզօն վէ Սիվաս վիլայէթլէրինին զըրաաթ միւֆէթթիշլէրի պա Թէլէկրաֆ Տէրսաատէթէ շաղըրըլմըշ օլտուգլարընտան, մէմուրինը մումաիլէյհիմ պու տէֆա շէհրիմիզէ միւվասէլէթ իթմիշլէր տիր։

—Սէլանիք վիլայէթինտէ Գարաֆէրիատա իքի գատըն՝ հայտուտլար Թարաֆընտան տաղա աշըրըլմըշլար տըր։ Ֆլօրինատա տախի միւթէպէրանը իսլամիյէտէն Հաճի Արիֆ աղայը հայտուտլար տաղա աշըրըպ, 1000 լիրա Թալիսա ագչէսի իսթէմէքտէ իմիշլէր։ Սէլանիք վիլայէթինտէ պիր վագթտան պէրու հայտուտլըգ բէք զիյատէ շիտտէթ քէսպ իթտիկինտէն, պունուն մէնի իշիւն ճանիպը Պապը Ալիտէն վիլայէթը միւշարէյլէյհայա Թալիմաթը մախսուսէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Ախիրէն Զօրլուտա Պէօյիւք Զավուշ մէյտանընտա 4 ճէսիմ խանէ իլէ 7 մաղազա միւհթէրիգ օլուպ, խասարաթը քիւլլիյէ վուգուա կէլմիշ տիր։

—Բուսիա պահրիյէ նէզարէթի գայմագամը ամիրալ Չէսթագօֆ՝ տիւն ագշամ մալթէթինտէ պուլունան էլչիլիքնամ վաբօրա րաքիպէն վէ Օտէսա Թարիգիյլէ Բէթէրսպուրկա միւթէվէճճիհէն շէհրիմիզտէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

—Իւնան օրտուսընըն Թէնսիգինէ մէմուր օլան ֆրանսըզ գափիթի ժէնէրալ Վօսէօր՝ Ֆրանսայա կիթմէք իշիւն մէզունիյէթ ալարագ, ախիրէն Տէրսաատէթէ կէլմիշ օլտըղը հալտէ, իշպու սէյահաթընը պու քէրրէ Թէէխիր իլէ Աթինայա ավտէթ իթմէք իշիւն Իւնան հիւքիւմէթինտէն էմր ալըզ իթմիշ օլտըղը, կէչէն կիւն Աթինայա միւթէվէճճիհէն շէհրիմիզտէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

—Կէչէն բազար կիւնիւ ագշամ իսթիւ Պէշիքթաշտա պիր Բում գասապըրըն 8—10 եաշընտա պիր էվլատը՝ իւզիւմ ալմագ իւզրէ պիր սաթըճըլըն էօնիւնտէ տուրմագտա իքէն, տօլու տիւկկին գօշտուրուլմագտա օլան պիր պէկիր՝ հըզըլճա մէրգում չօճուղա սիւրիւնէրէք կէչիպ, հէր նէ գատար պիր եէրինի ինճիթմէմիշ իսէ տէ, գօրգուտան չօճուղըն էօտիւ բաթլամըշ, վէ պիր իքի սաաթ սօնրա պիչարէ մասում ճըղըգ միւթէէսսիրէն վէֆաթ էյլէմիշ տիր։

—Շիրքէթը Խայրիյէնին ճումաա էրթէսի կիւնիւ սաաթ 4տէ քէօբրիւտէն Սիլիվրիյէ հարէքէթ իտէճէք 12 նումէրօլը վաբօրընըն՝ 4 պուչուգա գատար հարէքէթ իթմէյէրէք եօլճուլարըն քիւլլիյէթինի քէնտիսինէ ճէլպ իթմէք իսթէտիկինի, վէ ֆագաթ Մախսուսէ մէմուրլարընըն շիքեայէթի իւզէրինէ Լիման րէիսի Տիլավէր բաշա հազրէթլէրինին՝ վաբօրը մէզգիւրըն օ կիւնիւ Սիլիվրիյէ կիթմէքտէն պիւսպիւթիւն մէն իթտիկինի տիւն եազմըշ իտիք։

Իշիթտիկիմիզէ կէօրէ, Շիրքէթը Խայրիյէ իտարէսի՝ կէօյա գարթան խօտ պէ խօտ սաաթ 4 պուչուգա գատար հարէքէթ իթմէմիշ տիյէրէք, գապահաթը վաբօրըն գարթանընա աթֆ ու իսնատ իթմէք իսթէմիշ իսէ տէ, պիզիմ պիլտիկիմիզ միւտիրտէն էմրը մախսուս օլմայընճա պիր Շիրքէթ գարթանընըն վագթը մուայյէնտէն եարըմ սաաթ ֆազլավէ տահա զիյատէ պէքլէմէսի՝ հատտինէ գալմամըշ օլտուղընտան, իտարէ մէզգիւրըն սայ ու էսասը օլմամալը տըր։

Իսկիւտարըն ագշամլարը քէօբրիւտէն հարէքէթ իտէն սօն վաբօրը՝ կէճիքմիշ օլան միւտիր էֆ.յի ալմագ իշիւն չօգ տէֆա պիր չէրեէք, եարըմ սաաթ զիյատէ պէքլէմէ՞զ մի, վէ պէօյլէճէ Թա Պաղլար պաշընա, Թօբհանէլի օղլունա չըգաճագ եօլճուլարը պիւսպիւթիւն գարանլըգլարա պրագմա՞զ մը։ Էկէր քէյֆէմայէշա իճրայի մէմուրիյէթ իտէն միւտիր էֆ.տէն պէօյլէ պիր էմրը մախսուս օլմազսա, Շիրքէթին հա՞նկը գարթանը վագթընը պիր տագիգա կէչիրիր վէ էհալիյի գարանլըգլարա պրագմագա ճէսարէթ իտէպիլիր։ Լաքին միւտիր էֆէնտի տիր, պէօյլէ չէյլէր եաբար, էհալիյի քէնտի քէյֆինէ Թապի իտէր վէ անըն շիքեայէթընա աալա գուլագ վէրմէզ։

—

Պու կիւնքի նիւսխէմիզին 3 իւնճի սահիֆէսինտէ միւնտէրիճ իլանընտան անլաշըլաճաղը վէճհ իլէ, Մ. Բալթինին Պէյօղլունտա Գալէ գաբուսընտա 657, 661 վէ 662 նումէրօլար իլէ մուրագգամ մօպիլեա վէ էշեա մաղազալարընտա, Բարիզ, Պէրլին վէ Պրիւքսէլին պիրինճի ֆապրիգալարը մամուլաթընտան նէֆիս մալլար մէվճուտ օլուպ, մէզգիւր մալլար՝ կէրէք րէսանէթ, կիւզէլլիք վէ կուսթօ ճիհէթինճէ, վէ կէրէք ֆիյաթ էհվէնիյէթինճէ սաիր մօպիլիա մաղազալարընա ֆաիգ օլտըղընտան, մէզգիւր մաղազալար՝ ալէսսէվիյէ էշեալարըն Թէճտիտ օլունտըղը շու մէվսիմտէ էհալիյէ Թավսիյէ օլունըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Տիւն 20 գատար Երեսփոխան՝ Գալաթա Խորհրդարանընտա պիլիճթիմա, պազը միւպահասաթտան սօնրա, Կաթողիկոս մէսէլէսի իշիւն պիր գօմիսիօն Թէշքիլինի Միլլէթ Մէճլիսը ումումիսինէ Թէքլիֆ իթմէսինի Մայր Դիւանա Թավսիյէ էյլէմէկէ գարար վէրմիշլէր տիր։

Տիւնքի իճթիմաէ մէզգիւր գօմիսիօն ազալարընըն էսամիսի պիլէ Թային օլունուպ, զէվաթը մումաիլէյհիմ իքի Փրգայա մէնսուպ պաշլըճա ազալարտան իպարէթ պուլունմագտա տըրլար։ Պունլար՝ Կաթողիկոս մէսէլէսինի Թէտգիգ վէ միւզաքէրէ իտէրէք, Միլլէթ Մէճլիսը ումումիսինէ պիր «բանաձեւ» կէթիրէճէքլէր տիր։

—

Միլլէթ Մէճլիսը ումումիսի՝ էօնիւմիզտէքի ճումաա կիւնիւ ագտը իճթիմա իտէճէք տիր։

—

Մըսըր միւթէպէրանը Թիւճճարընտան Աղէքեան Ցակոբ էֆ.նին զէվճէսի պու քէրրէ Ս. Երուսաղէմտէ վէֆաթ իթմիշ տիր։

Միւթէվէֆֆիյէի մումաիլէյհա՝ հիւսնիւ ախլագ վէ էֆալը համիտէ[illegible] քէսպը շէօհրէթ իթմիշ պիր գատըն օլտուղընտան, իշպու վէֆաթը Աղէքեան խանէտանընը Թանըլյանլարա մուճիպը քէտէր ազիմ օլմուշ տըր։

Պու միւնասէպէթլէ պիզ տախի պէյանը Թէէսսիւֆ իտէրէք, խանէտանը մումաիլէյհին ճէնապը Հագգըն Թէսլիյէթը սամէտանիյէսինի Թէմէննի էյլէրիզ։

—

Եէնի

ԹԱՓԱՌԱԿԱՆ ՀՐԵԱՑ

Իշպու բէսիմի հիքեայէնին 4ւնճի վէ սօն ճիլտինին 21ինճի ճիւզի պու քէրրէ նէշր օլունմուշ տըր։

ԻԼԱՆ

Պանգը Օսմանիտէ մէվտու պուլունան Րումէլի տէմիր եօլլարը էսհամընըն կէլէճէք ալաֆր. հօկտեմբեր իպթիտասընըն 94ինճի գուբասընըն Բէյտուլէրի՝ պէհէրի

5 ՂՐՈՒՇԱ

Գալաթատա Բէլչիքաեա-Բազարընտա Թիճարէթ խանընտա 14 նումէրօլը մաղազատա սաթըլմագտա տըր։

Գազանան նումէրօնըն՝ պիլէթին իքրամիյէյէ հագգը վար տըր։

6—4

ՍԹԱՆՊՕԼ ՍՈՒԼԹԱՆ ՊԱՅԱԶԻՏ

Ն. 58 Օտալար տուլ. Ն. 58

ԷՐԶՐՈՒՄԼԸ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

ՏԷԼԼԱԼ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

Էվ, տիւքքեան, խան, արսա վէ սաիրէ, շըմէնտըֆէր վէ գօնսօլիտէ էսհամը ճէտիտէ վէ միւպէտտէլէ պէրաթլարընը ալմագ վէ սաթմագ վէ բէհինէ իգրազ վէ իսթիգրազ արզուսընտա օլանլար՝ մաղազամըզը Թէշրիֆ բույուրտուգլարընտա, մաալահօթլարընը սուհուլէթլէ Թէսվիյէ օլունաճաղը իլան օլունըր։

Թաշրալար իլէ պու կէօնա մուամէլէլէր իշիւն մուխապէրէ օլունըր։

ՇԱՐԳԻ ՌՈՒՄԷԼԻՏԷ ՀԱՐԷՔԷԹԸ ԻՍԽԱՆԻՅԷ

Վարնատան Աժանս Հավասա չէքի-լէն մէ էվվէլքի կիւն Տէրսաատէթ կազէթալարընա թէպլիղ օլունուպ տիւնքի նիւսխէմիզտէ նէշր օլընան թէլէկրաֆլար՝ Պուլկար իսեանը հագգընտա էվվէլիսի կիւնքի նիւսխէմիզտէ վէրտիյիմիզ թաֆսիլաթը թաստիգ ու թէքյիտ իթմէքտէ տիր։

Իսեան իշարէթի կէչէն բէնճշէնպիհ կիւնիւ Սօֆիանըն իթթիհատ գօմիթէսի թարաֆընտան վէրիլիպ, տէրհալ Պուլկար կէօնիւլլիւլէրին-տէն միւրէքքէպ պիր խայլը գուվվէթլի չէթէլէր՝ Շարգի Ռումէլի վիլայէթի հուտուտընը թէճավուզլա Ֆիլիպէ ուզէրինէ եիւրիւմէյէ պաշլամըշլար տըր։

Շարգի Ռումէլի վալիսի Կավրիէլ Գրէսթօֆիչ բաշա հազրէթլէրի՝ իշպու չէթէլէր ալէյհինէ հարէքէթ իթմէլէրինի պազը միլիս ասքէրի միւֆրէզէլէրինէ էմր իթմիշ իսէ տէ, ասաքիրը մէրգումէ՝ մէզքիւր չէթէլէր իլէ իթթիֆագ իտիպ, Ֆիլիպէյէ կիրմիշլէր, վէ միւթէազզըպին չէհրը մէզքիւրտէ պուլունան միւլիւլէր տախի իսեան էյլէմիշլէր տիր։

Ֆիլիպէտէ բէխրը իսեան՝ Ալէգօ բաշանըն վախիլիկի զէմանընտա մալիյէ միւտիրիյէթինտէ պուլունմուշ օլան Տօգթ. Ժ. Սթրանսքի օլուպ, մումաիլէյհ՝ թա սապահտան տախի գօմիթէյի տավէթ իլէ, Պուլկարիսթան բրէնսինին թահթը հիւքիւմէթինտէ օլարագ Շարգի Ռումէլինին Պուլկարիսթան իլէ պիրլէշտիկինի իլան էյլէմիշ տիր։ Իշպու գարար՝ վալի Կավրիէլ բաշա հազրէթլէրինէ թէպլիղ օլունուպ, միւշարէլէյհ՝ գարարը մէզքիւրը բէտտ վէ բրօթէսթօ իթմէսի ուզէրինէ թէվգիֆ օլընըպ, էվվէլա հուտուտա վէ օրատան Շիպգայա կէօթիւրիւլմիւշ, վէ սօն խապէրլէրէ կէօրէ, օրատան տա Շիպգա թէբէլէրինտէ Ռուսլար թարաֆընտան ինչա իտիլմիշ օլան մանասթըրտա թէվգիֆ օլընմըշ տըր։

Պաշհէնտ Ֆիլիպէտէ թէէսիս իտիլէն հիւքիւմէթը մուվագգաթա՝ քէյֆիյէթի պա թէլէկրաֆ Սօֆիայա վէ Վարնատա պուլունան բրէնս Ալէքսանտր տը Պաթէնպէրկէ իշար էյլէմիշ տիր։

Կավրիէլ բաշատան մաատա տիկէր էրքեանը հիւքիւմէթ տախի Սօֆիայա կէօնտէրիլմիշ տիր։ Թէճմինէն պէյան օլունտուղընա կէօրէ, միլիս ասքէրի գօմանտանը Տրիկալուքի բաշա հազրէթլէրի՝ քէնտի ասքէրլէրի թարաֆընտան Ֆիլիպէ սօգագլարընտա սիւրիւքլէնէրէք կէօթիւրիւլմիշ, վէ էհալի՝ իսթիհզա վէ գահգահալար իլէ միւշարէլէյհի թահգիր էյլէմիշ տիր։

Էվվէլճէ եազըլտըղը վէճհիլէ, եէվմը մէզքիւրտէ Շարգի Ռումէլի միլիսլէրի՝ հուտուտը Օսմանիյէտէ պուլընան նուգաթը ասքէրիյէյի տախի իշղալ էյլէմիշլէր իսէ տէ, պուլ իշպու գաթ տէօքիւլմէքսիզին պոշա չըգմըշ տըր։ Իքի Թապուր ասաքիրը Շահանէ՝ Մուսթաֆա բաշա գույպէսինտէ հուտուտը թէճավուզ իթմէք իսթէյէն պէօյլէ պիր ասի պէօլիւքինէ մուգավէմէթ իթմիշլէր տիր։ Մուհարէպէ պիր գաչ սաաթ տէվամ իտուպ, ասաքիրը Շահանէ՝ քէնտիսինտէն 10 գաթ զիյատէ օլան տիւշմանա բէք չօգ թէլէֆաթ վէրտիրմիշ տիր։

Մուհարէպէնին նէթիճէսի մաալում տէյիլ տիր. անճագ էտիրնէտէն ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, մէզքիւր իքի Թապուր ասաքիրը Օսմանիյէյէ գօմանտա իտէն միրալայ՝ ասքէրինին պաշընտա վուրուլուպ էօլմիւշ տիր։

Պիր հաֆթա գատար աղտէմ Ֆիլիպէտէն չէհրիմիզէ վիւրուտ իտէն մէվսուգ իւլ քէլամ պազը զէվաթըն վէրտիկի մալիւմաթա կէօրէ, Շարգի Ռումէլի հիւքիւմէթինի տէվիրմէք իչիւն իճրա օլունան հազըրլըգլար՝ չէհրը մէզքիւրտէ հէր քէսին մալիւմի իմիշ։ Պուլկար զապըթանընտան վալիի սարըգըն սէր եավէրի պին պաշը Ֆիլօֆ իլէ Չնճի թուղըն ալայըն գօմանտանը Մ. Նիգօլաեէֆ՝ իճրա իտէճէքլէրի թէրթիպաթ հագգընտա իսթիշարէ իթմէք իչիւն Ֆիլիպէ ասաքիրը մուհաֆըզըսը գապըթանըը հէր աղշամ խանէլէրինէ ճէմ իթմէքտէ իմիշլէր։ Տիկէր թարաֆտան տախի միւտիրանը սապըգատան Տօգթ. Սթրանսքի, Մ. Քէսօֆ վէ սաիրէ՝ ճէմիյէթը խաֆիյէլէր թէրթիպ իթմէքտէ, վէ Պուլկարիսթան բէխսը վիւքէլասը Մ. Գարավէլօֆ իլէ տախի մուխապէրէ էյլէմէքտէ իմիշլէր, հաթթա Տօգթ. Սթրանսքի՝ պու պապտէ Բօմագլարըն մուավէնէթինտէն էմին օլմագ իչիւն Բօտօպ տաղլարընտա պիր սէյահաթ իճրա էյլէմիշ տիր։

Շարգի Ռումէլի միլիս ասքէրի 4000 նէֆէր օլուպ, ասաքիրը ըէտիֆէ 6000 րաատէսինտէ տիր։

Ասաքիրը միլլիյէ՝ (էսկի ճիմնասթիգ ճէմիյէթլէրի) Մաքթինի վէ Պէրտան թիւֆէնքլէրի իլէ միւսէլլահ օլարագ, 40—50,000 նէֆէրէ պալիղ օլապիլիր։ Ասաքիրը մէրգումէ՝ հէր բազար կիւնլէրի էյիճէ թալիմ իտիլմիշլէր տիր։

Նիզամնամէի էսասինին 19 ընճը մատտէսի մուճիպինճէ, Շարգի Ռումէլիտէ էսլիհայի հարպիյէ վէ պարութ ֆիրուխթը՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ աիտ օլտուղընտան, միլիս տէպօլարընտա քիւլլիյէթլի էսլիհա վէ միւհիմմաթը հարպիյէ պուլունմամագտա իմիշ։

Ջանն օլընտըղընա կէօրէ, հէր նէվի միւհիմմաթ՝ իշպու ալաֆրանկա սէպէթ իպթիտասընտան իթիպարէն Ռուս վէ սաիր սէֆաին վասըթասը իլէ Շարգի Ռումէլի սահիլլէրինտէ պուլունան Աճեօլու Պուրկազը լիմանընա իխրաճ օլունմուշ տըր։ Մէզքիւր լիմանտան ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, Թիւճճարլար՝ հիւքիւմէթինէ սիւրատլէ հէր կիւն մէճէմէօլիւ հէտտիյէ ..., Պուլկարիստան տախի վահիտ իթմէքտէ ...

Պուլկարիսթան բրէնսի Ալէքսանտր տը Պաթէնպէրկ թարաֆընտան Պուլկարլարա խիթապէն նէշր օլունան պէյաննամէնին սուրէթը միւթէրճէմէսի տիր։

«Ճէնապը Հագգըն քէրէմ ու ինայէթի վէ միլլէթին արզուսը իլէ, պիզ, Պիրինճի Ալէքսանտր, չիմտի վէ ճէնուպի Պուլկարիսթանըն բրէնսի՝ սէվկիլիւ Պուլկար միլլէթինէ իլան ու պէյան իտէրիզ քի, իշպու բուլմի սէպտէմպէրին 6նճը կիւնիւ Շարգի Ռումէլի վիլայէթի էհալիսի՝ վիլայէթը մէզքիւրէ հիւքիւմէթինի սուգուտ իթտիրէրէք վիլայէթը մէզքիւրի Պուլկարիսթան ...»

«Պուլկար միլլէթինին ... վէ իքի գըթանըն իթթիհատը ... պէյան օլունան արզուսունա ... նազարէն, վիլայէթը մէզքիւրէ էմարէթ իլէ իլթիհագը վագըասը դա իթիրաֆ իտէրէք, չիմտի վէ ճէնուպի Պուլկարիսթանըն բրէնսի ...»

«Վիլայէթը մէզքիւրէնին իտարէ-սի ...»

...ունին տէրէճէսի իլէ աալյիբրէրվէ-րանէ ...

«Մուհաֆազայի իսթիգլալ ու ասայիշ իչիւն թէպաայըլը մուգթազայի իթթիխազ գըլընմըշ տըր։ Մուզայիրը գանուն հարէքէթտէ պուլընանլար հագգընտա շիտտէթը գանունիյէ թաթպիգ օլունաճագ տըր։ Պալգանլարըն իքի թարաֆընտա սաքին օլուպ իշպու վագըայի միւհիմմէյի քէմալը չէվգ ու խահիշլէ թէլագգի իտէն սէվկիլիւ էհալիմիզին իքի Պուլկարիսթանլըլարըն էմրը իթթիհատը ... պէրապէր, վաթանըմըզըն իթթիհատ ու իսթիգլալիյէթինին մուհաֆազասը իչիւն հէր պիր ֆէտա-քեարլըղը իխթիյար իտէճէյի մէ-մուլ իտիլիր։

«Ճէնապը Հագգ՝ տէրէճէսի իթմիշ օլտուղըմըզ իշպու էմրի միւհիմ-մին իքմալինէ մուվաֆֆագ իյլէյէ իւ-սան պույուրսուն։

Պուլկարիսթանըն էսկի
բայիթախթը պուլունան (իմզա)
Թըրնովատա 1885 սէպ- ԱԼԷՔՍԱՆՏՐ
թէմպրի 8/20տէ նէշր օ-
լունմուշ տըր։

Պուլկարիսթան մէճլիսը մէպուսանընըն տիւնքի կիւն իչիւն Սօֆիատա աղտը իճթիմա իտէճէյինի տաիր թէլէկրաֆ խապէր վէրմիշ տիր։

Մալիւմաթը խուսուսիյէյէ կէօրէ, մէճլիսը մէզքիւր՝ իքի մէսէլէ հագգընտա միւզաքէրաթտա պուլունաճագ տըր. եանի պիրինճի՝ Պուլկարիսթան բրէնսի պունտան պէօյլէ նէ իւնվան թաշըյաճագ, վէ իքինճի՝ պիրլէշմիշ Պուլկարիսթանըն մարքէզը Սօֆիա՞ մը եօգսա Ֆիլիպէ՞ մի օլաճագ տըր։ Մէպուսանըն պիր գըսմը մազարըը իտարէնին Ֆիլիպէ օլմասը բէյինտէ օլուպ, պիր գըսմը իսէ Պուլկարիսթանըն մէրքէզինտէ պուլունմասը հասէպիլէ Սօֆիա չէհրինին մազարը իտարէ օլմասը իլէ թէվսիյէ էյլէճէք իմիշ։

Մուսթաֆա Բաշա իլէ Ֆիլիպէ պէյնինտէ մուխապէրաթը թէլէկրաֆիյէ էլան մինգաթը օլուպ, Մուսթաֆա Բաշատա պիր խայլը ասաքիրը Օսմանիյէ մէվճուտ տըր։

Օտուզճա մէվսուգ խապէրլէրէ կէօրէ, Ֆիլիպէտէ վէ հուտուտը Օսմանիյէտէ օրտու գուրմուշ օլան Շարգի Ռումէլի վէ Պուլկարիսթան ասաքիրինին մէճմուը՝ շիմտիլիք 9—10,000 նէֆէրտէն իպարէթ իմիշ։

Մալիմ օլտըղը վէճհիլէ, Պուլկարիսթան օրտուսը էքսէրիյէթլէ Ռուս զապըթանը թարաֆընտան գօմանտա իտիլմէքտէ օլուպ, զապըթը մէզքիւրէ էքսէրիսի տախի Ռուս տըրլար։ Շարգի Ռումէլի միլիս ասքէրի իսէ, հէման քեամիլէն Սօֆիա մէքթէպը հարպիյէսինտէն նէչէթ իթմիշ օլան կէնճ Պուլկար զապըթլէրինին թահթը գօմանտասընտա տըր։

Պուլկարիսթան օրտուսը՝ պէհէրի 4 պէօլիւքտէն միւրէքքէպ օլարագ 24 Թապուր բիյատէ, 9 ալայ սիւվարի, 12 պաթարիա թօբճու, 2 պէօլիւք իսթիհքեամ թօբճուսը, 4 պէօլիւք իսթիհքեամ ասքէրի վէ 1 նիւմունէ Թապուրընտան իպարէթ օլուպ. օրտուի մէզքիւրըն մէվճուտը՝ սուլհ վագթինտէ 17 670, վէ մուհարէպէ վագթինտէ 52 պին նէֆէրէ պալիղ օլուր։ Ասաքիրը ըէտիֆէ վէ սաիրէ 80,000 նէֆէր օլուպ, 96 գըթա թօբ մէվճուտ տըր։

Պուլկարիսթան էմարէթինին Թունատա պիր տէ քիւչիւք տօնանմասը պուլունուպ, մէզքիւր տօնանմա 3 հարպ սէֆինէսի, 4 թօբ տուպասը, սէյահէթ մուհաֆազասընա մախսուս 1 սէֆինէ, բրէնսին պիր եաթ վապօրը վէ 3 նագլիյէ սանտալըլարընտան միւրէքքէպ տիր։ Իշպու տօնանմատա 12 զապիթ վէ 200 թայֆա մէվճուտ տըր։

Իսեան հավատիսի կէչէն ճումա էրթէսի կիւնիւ Պուրկազա վիւրուտ իթտիքտէ, չէհրին ասաքիրը մուհաֆըզասը իլէ Պուլկար էհալիսի մուզիգալար թէրէննիւմի իլէ քիլիսէյէ կիթմիշլէր, վէ օրատա Շարգի Ռումէլինին Պուլկարիսթան իլէ իթթիհատընը թէվգիլատէ սուրէթտէ ալգըշլամըշլար, վէ պատէհու չարգիլէր չաղըրարագ սօգագլարը տօլաշմըշլար տըր։

Պուրկազտաքի տուէլը էճնէպիյէ գօնսօլօսլարը՝ իշպու վագայը բրօթէսթօ վէ հիւքիւմէթը ճէտիտէյի թանըմամագլարընը իճապ իտէնլէրէ թէպլիղ իթմիշլէր, վէ քէյֆիյէթի պա թէլէկրաֆ Տէրսաատէթտէքի սէֆարէթխանէլէրինէ թէպլիղ իթմէք իսթէմիշլէր իսէ տէ, թէլէկրաֆխանէ մէմուրլարը՝ ալմըշ օլտուգլարը թալիմաթ մուճիպինճէ, մէզքիւր թէլէկրաֆնամէյէ գապուլ իթմէմիշլէր տիր։

Հիւքիւմէթը մուվագգաթա՝ իտարէի ասքէրիյէ մէմուրլարընա իթաաթ իթմէմէսինի էհալիյէ իխթար իթմիշ, վէ անլէրէ իթաաթ իտէնլէրին տէրհալ գուրշունա տիզիլէճէքլէրինի իլան էյլէմիշ տիր։

Պուրկազ իլէ Տէրսաատէթ արասընտա իշլէմէքտէ օլան Տօմաթիինէ նամ եունան վապօրը՝ հարէքէթ իթմէք իւզրէ իքէն, հիւքիւմէթը մուվագգաթա՝ եօլճուլարը չըգարըպ, վապօրը տախի վարնատան Պուրկազա ասքէր նագլ իթմէք իչիւն թէվգիֆ էյլէմիշ տիր։

Պիր ըիվայէթէ կէօրէ, մէզքիւր վապօր՝ մուախխարէն Տէրսաատէթէ վիւրուտ իթմիշ տիր։

Պուլկարիսթանտան Պուրկազա գարատան ասաքիր վիւրուտ իթմիշ տիր։ Պուրկազ միւթէսարըֆլըղընա զապըթանտան Նապօտգօֆ խամինտէ պիրի թային օլունմըշ տըր։

Շարգի Ռումէլի վիլայէթինին հէր թարաֆընտա իսարէի էօրֆիյէ իլան օլունմըշ տըր։

Պուրկազտան պաշգա, Վարնա, Ռուսճուգ, Շումնու վէ սաիր մահալլէրտէ տախի իթթիհատը մէզքիւրտէն տօլայը Պուլկար քիլիսէլէրինտէ տուալար օգունմուշ վէ չէնլիքլէր իճրա իտիլմիշ տիր։

Պուլկարիսթան Բրէնսինին՝ էլէքմ թահթը թէվգիֆտէ պուլունան Շարգի Ռումէլի վալիսի Կավրիէլ բաշա հազրէթլէրի իլէ միլիս գօմանտանը Տրիկալուքի բաշա հազրէթլէրինի էտիրնէ վիլայէթի հուտուտընա նագլ իլէ, օրատա սէրպէսթ պըրագմա նիյէթինտէ օլտուղը չայի պուլունմուշ տըր։

Բրէնսը միւշարէլէյհ՝ Շարգի Ռումէլի վիլայէթինին իտարէի մուլքիյէսի Պուլկարիսթանըլա իթթիհատընը գապուլ իթմիշ իսէ տէ, Շարգի Ռումէլինին աճէլէ թէէտիյէ մէճպուր օլտուղը վէրկիյի եազըլանը ճէլպ իթմէք թէէտիյէ սէվգ էյլէ-յէճէքլէրի բէսմէն իլան իթմիշ իմիշ։

Լօնտրատան Տէրսաատէթէ ավտէթ իթմէքտէ օլան չէհրիմիզ ինկիլիզ ժէնէրալ գօնսօլօսը Մ. Ֆավսէթին Ֆիլիպէյէ վիւրուտ իթտիկինի տուեմըշ իտիք։

Սօն խապէրլէրէ կէօրէ, մումաիլէյհ՝ ճէպէլին Ֆիլիպէտէ ալը գօնմուշ տըր։

ԱՒՍԹՐԻԱ ՎԷ ՀԷՐՍԷԿ ՊՕՍՆԱ

Աւսթրիա—Մաճառ իմբէրաթօրը Ֆրանսուա Ժօզէֆ՝ սէպտէմպէրին 4/16ընճը կէչէն չարշէնպէհ աղշամը Պրօտ գուպպէսինտէ Սավա նէհրինին ուզէրինտէքի ճէնի քէօբրիւտէն կէչէրէք, Պօսնա Թօբրաղընա գատէմնիհատէ օլմուշ օլտուղընտան, մէմուրինը մահալլիյէ վէ պիր պէօլիւք Պօսնա ասաքիրի թարաֆընտան իսթիգպալ օլընտըղը կիպի, պէյէտիյէ

---

(176)

ԳԸԶԸԼ ՍԻՀՐՊԱԶ

ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՖ

Բօյիսլէրտէն պիրիսի, քէսէյի ալըպ ճէպինէ եէրլէշտիրտի. մուախխարէն Ֆրօնթէն պէրտէրլէրինտէ օլարագ, գօնագտան թէպաիւտ իթտիլէր։

Պունլար գօնագտան չըգմագտա օլունլար, պիզ Ժան Րօժէրին չիֆթլիյինէ նագլը քէլամ իտէլիմ։

Գօնթէս սաաթ օնտա Տօմինիք իլէ ավուգաթըն կէլմէլէրինէ պէքլէմէքտէ օլտուղը մալիւմիմիզ տիր։

Սաաթ օնա պիր գաչ տագիգա գալարագ, Ժան Րօժէր տըշարըտան պիր սէս ալարագ, գարուսըն էօնիւնէ չըգտըղընտա, Թէք աթլը պիր արապանըն չիֆթլիյէ տօղրու կիթմէքտէ օլտուղընը կէօրտիւ։ Պու արապայա բաքըպ օլանլար՝ Գօնթըն էսքի էմէքտարը Տօմինիք իլէ ավուգաթ իտի։

Պունտան մաատա, եօգարտան աչըղը սէյահլար կէլտիմիչ իւչ քիշինին տահա չիֆթլիյէ տօղրու կէլմէքտէ օլտուգլարընը միւշահէտէ էյլէտի։

Ժան Րօժէր պու իւչ քիշիտէն պիրիսի Ֆրօնթէն օլտուղընը թանըտը։

Պիր աղ ուզագտա պիր աղաճըգ արգասընտա տախի պիր չիֆթ ագլընճա հայվան գօշուլու պիր տիկէր արապա տուրմագտա իտի։

—Պու նէ՞ տիմէք, աճապ պունլար նէ տիմէք իսթէրլէր, —տէյէրէք Ժան Րօժէր թէլաշընտան գուլագլարընը օվմալամագա պաշլատը։

Տօմինիք տախի այնը հալտէ պուլունմագտա, վէ ավուգաթըն չէհրէսի իսէ աչիքեար սուրէթտէ պօզուլմագտա իտի. մէհաքիմտէ չօգ կէզմիշ օլմագ հասէպիյլէ, Ֆրօնթէնին ըէֆագաթընտա պուլունան իքի քիշինին հալ ու թավրընտան հիւքիւմէթէ մէնսուպիյէթլէրի օլտուղընը Փարգ էյլէտի։

Տօմինիքին արապասը հէնուզ եիւզ ատըմ ուզագտա օլտուղը հալտէ, մաշինին կէլէն իւչ քիշի չիֆթլիյին գարուսընա վասըլ օլմուշլար իտի։

—Նէ՞ իսթէրսինիզ —տէյու Ժան Րօժէր սիւալ իթտի։

—Պէնի Թանըրմալըղըն սէն, պէն Գօնթըն էմինի վէ էմէքտարը օլտուղը-մը պիլիրսին. պու գաթլար՝ սէնին իւչ կիւնտէն պէրու պուրատա սագլամագտա օլտուղըն գարը իլէ պիր քէրրէ կէօրիւշմէք իսթէրլէր։

—Պէնիմ քիմսէյի սագլատըղըմ եօգ։

—Շիմտի սագլայըպ սագլամատըղըն մէյտանա չըգար— տէտի բօլիսլէրտէն պիրիսի.— Պիր թարաֆա տուր պագալըմ։

—Վէ լաքին նէ՞ հագգ իլէ . . .

—Սըրասը կէլիրսէ նէ՞ հագգ իլէ օլտուղընը անլարսըն։

—Իչէրի կիրմէնիզէ միւսաատէ իթմէքլիկտէն էվվէլ անլայաճագ օլսամ օլմա՞զ մը։

—Շու սուրէթլէ վագը օլան մուխալէֆէթինտէն հուսուլէ կէլէճէք նէթիճէ քեաֆֆէսինտէն մուախխարէն մէսուլ օլուրսուն, պիլմիշ օլասըն, չիւնքի բատիշահ նամընա օլարագ պուրայա կէլմիշիզ տիր։

Ժան Րօժէր ...ն սէօզլէրինի իշիտիր իշիտմէզ, քէմալը իթաաթլա պիր թարաֆա չէքիլիպ, իչիւ պիրտէն չիֆթլիյէ տուխուլ իլէ, Մարի տը Րահօն իլէ Ֆրանսինին պուլունտուգլարը օտայա սալտըրտըլար։

Նիհայէթ Տօմինիք իլէ ավուգաթ տախի էթթիլէր, օնլարըն արգասընտան կիրտիլէր։

Գօնթէս՝ Ֆրօնթէնին պէօյլէ քէբի քէչի իլէ կէլտիկինի կէօրտիւյիւնտէ, մուհտէհիշ գուհուր իտէճէյինի հիսս իլէ գօրգուսընտան տիթրէմէյէ պաշլատը։

Ֆրանսին իսէ հէր չէյի կէօզէ ալըրարագ, ճէսուրանէ.

— Սիզ քի՞մսինիզ վէ նէ՞ իսթէրսինիզ —տէյու սիւալ իթտի։

Շու սիւալէ քիմսէ ճէվապ վէրմէյուպ, եալընըզ Ֆրօնթէն էլիյլէ Մատամ տը Րահօնու կէօսթէրէրէք, բօլիսլէրէ խիթապէն,

—Իշթէ արատըղընըզ գարը պու տըր . . .

Բօլիսլէրտէն պիրիսի իլէրի տօղրու կէչիպ, միւտէպպիրանէ պիր թավըրլա էլինի վուրտու։

—Իւչ կիւն մուգատտէմ Րահօն գօնաղընտա կիրտէն սի՞զմիսինիզ, Մատամ։

—Էվվէթ.

—Գօնթէս իլէ կէօրիւշէն սի՞զմիսինիզ, Մատամ։

—Մարգիզ տ'Օպրէյ տը Շավինեի իլէ կէօրիւշէն պէնիմ։

—Իքինճի նիքեահընտան մուգատտէմ Ֆիլհագիգա Գօնթէս տը Րահօն Մարգիզ տ'Օպրէյ տը Շավինեի թէսմիյէ օլունուր իտի։ Նիհայէթ Ժանն Սօնիէ թէսմիյէ օլունան գա՞րը սէ՞նմիսին։

Շիֆահէնէ տէքի խասմթա պագան բօլիսլէրինին պիրինին աղզընտան իշիթմիշ օլտուղը վէ քէնտիսինէ թագմագ իսթէտիլէրի Ժանն Սօնիէ իսմինի իշիթիր իշիթմէզ Գօնթէս տը Րահօն տօնտու գալտը, վէ գըրմըզը աթմըշ օլտուղը օ մէլուն զէնճիրի էսարէթլէ աճապա պիր տահա՞ մը պաղլանաճաղընը տիւշիւնմէքէ պաշլատը։ Մամաֆիհ մէյուսանէ պիր գուվվէթը գալպէ.

—Խա՛յր, պէն Ժանն Սօնիէ տէյիլիմ։

—Ժանն Սօնիէ տէյիլ իսէնիզ քի՞մսինիզ։

—Գօնթ Աննիպալ զէվճէսի մէչրուասը Գօնթէս Մարի տը Րահօնըմ։

—Պէն Տօմինիք, պիր վագթ Գօնթուն էն էսքի էմէքտարանընտան օլտուղըմ ճիհէթլէ, Գօնթուն զէվճէսի Գօնթէս Մարի տը Րահօն օլտուղընը թաստիգ իտէրիմ, —տէտի Տօմինիք։

—Պիզ տէ չահատէթ վէ թաստիգ իտէրիզ, —տէյու Ժան Րօժէր իլէ զէվճէսի Ֆրանսին իլավէ իթտիլէր։

Բօլիս մէմուրլարը պիրպիրլէրինէ պագըպ թէպէսսիւմ իթտիլէր։

Ֆրօնթէն իսէ, միւթէհէքքիմանէ պիր գահգահա իլէ, —չօգ Թօհաֆ չէյ։

—Մատամ, արապա չուպատա եագըրտա պէքլէյօր, պէրապէրիմիզճէ կէլմէնիզի րիճա իտէրիզ, —տէտի բօլիսլէրտէն պիրիսի։

—Պէրապէրինի՞զճէ մի կէլմէք, ամա վէ գաթա։

—Հէր հալտէ կէլմէնիզ իգթիզա իտէր։

—Միւրատընըզ պէնի նէ՞րէյէ կէօթիւրմէք տիր։

—Պու սիւալլէրինիզէ ճէվապ վէրէմէյիզ։

—Թէքրար սէօյլէրիմ վէ եէմին տախի իտէրիմ քի, պէն Գօնթէս Մարի տը Րահօնըմ։

—Օրասը պիզէ աիտ պիր մէսէլէ տէյիլ, պիզ ամիրի օլտըղըմըզ էմիրլէրի իճրա իտէրիզ. մուգավէմէթին հիչ պիր Փայտէսի օլամազ, սիզի ճէպրէն կէօթիւրմէյէ մէճպուրիյէթինէ միւճպիր իտէրսինիզ՝ պէրապէրիմիզճէ կէլինիզ։

Շու սըրատա ավուգաթ մէյտանա աթըլըպ.

(Տէ-4)

րեխսի ասախ՝ իմբէրաթօրը միւշարէլէյհի սէլամլամըշ վէ էհալինին հըսսիյաթը սաադաթքեարանէսինի պէյան էյլէմիշ տիր ։

Ֆրանսուա Ժօզէֆ հազրէթլէրի՝ ևարըմ սաաթ Պօզնա Թօբրաղը իւզէրինտէ տուրմուշ , վէ տաշա ուզուն միւտտէթ գալմագ իւզրէ ևագընտա երնէ կէլէճէկլինի վաատ իթմիշ տիր ։

* *

Ռուսիանըն [illegible] Նամ Նիմ ըեսմի կազէթասը՝ Պալգան չէպիհճէզիրէսինտէ Ավստրիանըն հալ ու մէվգիի հաղգընտա պիր պէնտը մախսուս նէշր իտուպ , պունա չէօյլէ պիր նէթիճէ վէրմիշ տիր ․

«Իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժօզէֆին նէզտինէ կիտէն Պօզնա—Հէրսէք հէյէթը մէպուսէսի՝ Ավստրիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան թէշքիլ ու թէրթիպ օլընմըշ տըր ։ Սէօյլէնէն նութգլար՝ էվվէլտէն էզպէր իտիլմիշ, վէ պու նութգլարտա միւնտէրիճ օլան իֆատաթը սաադաթքեարանէ մախսուսէն ևազըլըրմըշ , վէ պիւթիւն պու նիւմայիշ՝ սըրֆ պիր գօմէտիատան իպարէթ պուլընմըշ տըր։ Ավստրիանըն մալիւմի օլսուն քի , Ռուսիա՝ պու իքի վիլայէթին իշղալինէ քէնտիսինին գուվվէլի գաճիրէ իլէ մուխալէֆէթ իթմէսինէ օ զէմանքի աճվալին միւսաիտ օլմատըղը իչիւն իշղալը մէզգիւրէ օ վագթ միւսաադէ իթմիշ տիր ։ Պու կիւնքի կիւնի իսէ աճվալ թէպէտտիւլ իթմիշ օլմաղլա, Ռուսիա՝ Ավստրիանըն Պալքան չէպիհ ճէզիրէսինտէ պիր ատըմ տաշա իլէրիլէմէսինէ միւսաադէ իթմէյէճէք տիր ։»

* *

Թայմզըն Վիէննա մուխպիրի իսէ Պօզնա վէ Հէրսէք էյալէթընտան պաշհա իթտիկի սըրատա , Ավստրիանըն էյալաթը մէզգիւրէյի շիմտիյէ գատար պիր սուրէթը հուրրիյէթմէնտանէտէ իտարէ իթտիկլէնի թաատիգ իթմիշ տիր , Ցէվլէթը միւշարէլէյհանըն մալիյէ Նազըրը օլուպ Պօզնա վէ Հէրսէքին իտարէի ումուրընտա մէմուր նասպ իտիլմիշ օլան Մ. Պէնիամէն Գալէյ՝ սըգ սըգ էյալաթը մէզգիւրէյէ կիտէրէք , էհալիի մահալլիյէնին ինթիյաճաթընը անլամաղա վէ պիր իտարէի ատիլէի միւսթագիլլէ թէէսսիս էյլէմէկէ վէ քեաֆֆէի մէզահիպ հաղգընտա պիր հուրրիյէթը քեամիլէ թէէմին իթմէկէ չալըշմըշ տըր ։ Նազըրը միւշարէլէյհ՝ Ավստրիա իմբէրաթօրլըղընտա իյֆաի խըտմէթը սատըգանէյէ չալըշմագլա պէրապէր , չալըշտըն էհալինին տէ մուհապպէթ վէ թէվէճճիհիւհնի ճէլպ իթմիշ , վէ իգտաամաթը վագըասը՝ Պօզէկատա իմբէրաթօրա թագտիմ օլընան թէշէքքիւրնամէլէրտէ քէմալը միննէթտարի իլէ եատ ու թիզքեար օլընմըշ տըր ։

Տամամիյլէ Հէրսէք վէ Պօզնատա խօշնուտըղլըգ մէվճուտ տըր ։

Թայմզ մուխպիրինին պէյանընա կէօրէ , Պօզէկատա իմբէրաթօրըն իսթիգպալինէ կիտէն վէ 467 ազատէն իպարէթ օլան Պօզնա Հէրսէք հէյէթը մէպուսէսի՝ էյալաթը [illegible] իւքիւրէնին էն զիյատէ էֆքեարը [illegible] աիպէ ասհապընտան միւրէքքէպ պիր հէյէթ ատտ օլընաճագ տըր ։

ՄԱԿԱՐ ՍՐԲԱԶԱՆ
ՎԷ
ԲՐԷՆՍ ՏՕՆՏՈՒԳՕՖ

Պաթում մուխպիրիմիզտէն օգոստ. 30 Թարիխլիյէ ալտըղըմըզ պիր մէքթուպ տըր ։

Թիֆլիստէն ալընան խուսուսի մալիւմաթա նազարէն , Բէթէրսպուրկտան իթա իտիլէն էմրը ալի մուճիպինճէ , Գավգասիա Երմէնի մէքթէպլէրի՝ աղ վագթտան երնէ աչըլաճագ իմիշ ։ Տիկէր պիր մալիւմաթա նազարէն , Ռուսիա իմբէրաթօրընըն Ս. Էջմիածին կաթողիկոսլըղը քիւրսիսինէ գուտտիւնի Թէնսիպ էյլէտիկի Պեսարապիա Թեմի Առաջնորդը սապըգ Տ. Մակար Սըրբազան՝ Բէթէրսպուրկտա տախիլիյէ նէզարէթինէ իրսալ էյլէմիշ օլտուղը թաճրիրաթընտա , Երմէնի ճէմաաթընըն պիր թարաֆտան քէնտի կաթողիկոսլըղընա բէք ֆէնա նազար իլէ պագմագտա օլտուղը , վէ տիկէր թարաֆտան մէքթէպլէրին գաբանմասըլա Երմէնի թալէպէսինտէն պէօյիւք գըսմընըն սէրկէրտան կէզմէսինտէն ֆէվգէլատէ միւքէտտէր պուլունտուղը ճիհէթլէ , մէքեաթիպը մէզգիւրէ աչըլմատըղը հալտէ քէնտիսինին կաթողիկոսլըղը գապուլ իտէմէյէճէյինի թէպլիղ ու իֆատէ իթմիշ օլտուղընտան , իմբէրաթօր հազրէթլէրի՝ գարալը ծըխական մէքթէպլէրին ևալընըզ մուալլիմլէրինին մէմուրիյէթլէրինտէ լիյագաթլարը օլուպ օլմատըղընա տաիր վէսայադ իրլէրինին թէտղիգի վէ տէրս քիթապլարընըն թէֆթիշի, վէ տէվլէթ մէքթէպլէրի նէզարէթը ալթընտա պուլընմասը շարթլարը իլէ իչպու մէքթէպլէրին աչըլմասը քէլէվվէլ Երմէնի ռուճանիյէթի էհաը իպարէսինէ թէսլիմ գըլընմասընը իրատէ իթմիշ , վէ իշպու իրատէյի իմբէրաթօրինին իպլանը՝ մախսուսէն Թէէխխիր օլունմուշ , Մակար Սրբազան՝ Թիֆլիսէ վիւրուտունտէ, ումում Երմէնի էհալիսինէ պիր նութգ իրատ իտուպ , մէզգիւր խապէրը մէժտէրրէթէսէրի օրատա թէպշիր իտէճէք վէ պէօյլէճէ քէնտիսինտէն ինֆիալ իթմիշ օլան էհալինին գալպլէրինի ճէլպ էյլէյէճէքմիշ ։

Պու րիվայէթին նէ տէրէճէ գաբիլը սըճճէթ օլտըղը պիլինէ Նամալիւմ օլուպ, անճագ պաշգա պիր մալիւմաթը մէվսուգէյէ կէօրէ , բրէնս Տօնտուգօֆ՝ պու սըրատա պիրազ մէվագըի ալիյէտէն Թէպլիղաթը Թէէտիպլէ ալմըշ օլտըղընտան , պու իքի հավատիս արասընտա պիր իրթիպաթ պուլընմասը իհթիմալտէն պաիտ տէյիլ տիր ։

Շէօյլէ քի , բրէնս Տօնտուգօֆըն ումում Գավգասիա էէրլիլէրինէ բէք ֆէնա նազար իլէ պագտըղը պէլլի օլուպ , կէչէնլէրտէ Տաղիստան ճիհէթինէ սէյահաթընտա, օրատա էհալինին իսթիտաաթ վէ իֆատաթընա հէվալէի սէմըրէթիպար իթմէյիպ, ալէլ ումում էհալիյի Թագերդ իտիճի թէրթիպաթտա պուլունմասը՝ ֆէվգէլատէ խօշնուտսըզլըգ հասըլ իթմիշ օլմաղլա , Տաղիստան սանճաղը ասքէրի գօմանտանը մէշհուր կիւրճի ասըլզատէկեանընտան Բրէնս Ժէնէրալ Ջավճավաձէ՝ բրէնս Տօնտուգօֆըն ումում կավկասիա էէրլիլէրի հաղգընտա իթթիխազ իթմիշ վէ իթմէքտէ պուլընտըղը հարէքեաթը նամէրղուպէսինի վէ պունտան հուսուլէ կէլէն ումումի խօշնուտսըզլըղը Ռուս ասըլզատէկեանը մէշհուրէսինտէն վէ իմբէրաթօր հազրէթլէրինին մահրէմը էսրարլարընտան բրէնս Օրլօֆա պիր մէքթուպլա նագլ էյլէմիշ , վէ միւշարէլէյհ բրէնս Օրլօֆ տախի մէքթուպը մէզպուրը այնէն իմբէրաթօրա Թագտիմ էյլէմէկլէ , իմբէրաթօր տախի խուսուսի սուրէթտէ էէրլիլէրինէ էյի կէչինմէսինի վէ անլէրի ինճիթմէմէսինի Տօնտուգօֆա էմր իթմիշ օլտըղը ճիհէթլէ , պունտան պէօյլէ Տօնտուգօֆըն պիրազ իհթիրազլա տավրանմասընա իհթիմալ օլընմագտա տըր ։

Անճագ Մակար Սրբազան՝ Թիֆլիսէ Թաալ օլունան Մէշ[illegible] Նի կազէթասը միւէլլիֆի Պ. Սիմէօնեանց վէ քէնտի մաճտուտ Թագըմընտան պաշգա ումում Ռուսիա Երմէնիլէրինին նօգթաի ինֆիալը պուլընտըղը տախի աչիքեար կէօրիւնմէքտէ տիր ։ Թէէսսիւֆ օլունուր քի, միլլէթ էյլէքտարը մէշհուր Մկրտիչ Սանասարեանց կիպի ատամ տախի Մակար Թարաֆլըղը օլուպ , կիզլիճէ Բէթէրսպուրկտա օնուն լէհինտէ չալըշըբօր իմիշ ։ Ֆագաթ էհալինին պէօյիւք գըսմընըն Մակար հաղգընտա գուլլանտըղը լիսան՝ բէք զիհատէ չիրքէնթլի տիր ։ Հէր մաճալտէ Մակար Սրբազանա խօշնուտսըզլըզ հավի մէքթուպլար ևազըլմագտա տըր ։ Հաթթա Պաթումտան տախի Թէճտիտամիզ պիր մէքթուպ կէօնտէրիլմիշ տիր։ Պու միսիլլու միւպթէտիրանէ պաշլայան կաթողիկոսլըգտա Մակար Սրբազան Նա՞սըլ պուլունաճագ տըր ։ Վագըա Մակար Սրբազան՝ պաշլըճա վէ հաթթա ևալընըզ Սինօդտան վէ Փըգըրի ռուճանիյէտէն ինթիխապ օլունմուշ իսէ տէ , երնէ ռուճանիյէր պէյնինտէ տախի պագը մէշհուր գէօմթըն օնա մուխալիֆ պուլընտըգլարը թէրքեար տըր ։ Մէսէլա Թիֆլիս Առաջնորդը Արիստակէս Սրբազան Սեդրակեանց վէ կարս իլէ Պաթում Թեմի Առաջնորդը Գրիգորիս Սրբազան Աղուանեան կիպի հաղըրլարտէն աքիլ վէ միլլէթբէրվէր Եպիսկոպոսլար՝ աչխարհական պաղգամաւորլար Թարաֆընտա Եանի Մելքիսեդեկ Թարաֆլըրի վէ Մակար մուխալիֆլէրի տիրլէր ։ Տահա զարիպի՝ ախիրէն Էջմիածին ճեմարանընտա Տեսուչ ինթիխապ իտիլէն Երևան Թեմի Առաջնորդը Սուքեանց Սրբազան տախի , այնի Մելքիսեդեկ Թարաֆտարը օլտըղընտան , Մակարըն կաթողիկոս նասպը Թէլէկրաֆընը ալտըղը կիպի , անիտէ Սինօդ Թէլէկրաֆ չէքիպ ճեմարան Տեսուչլըղընտան իսթիֆա իթտիյինի պէյան էյլէմիշ տիր ։ Ընտրողական ժողով նախագահը վէ Սինօդ նախագահը Մըկըրտիչ Արքեպ. Բարաձեանց վէ սաիր պիր գաչ Միաբանլար տախի Մակար խիլաֆկիրլէրի տիրլէր ։ Հալպուքի , պունլարտան մաատա Թէքմիլ Էջմիածին սէվինէ սէվինէ Մակար Սրբազանը գապուլ իտէճէք տիր ։ Մակարըն Ժաատէգ ֆէրմանը իմբէրաթօրիսի Թիֆլիսէ կէօնտէրիլմիշ օլմաղլա , մուամէլէ Թիֆլիսէ վասըլ օլըր օլմազ, ֆէրմանը մէզքիւր՝ բրէնս Տօնտուգօֆ Թարաֆընտան քէնտիսինէ Թէսլիմ իտիլէճէք տիր ։ Ֆագաթ րուճանի մաամէլէյէնին Թիֆլիսէն նէ վագթ չըգաճաղը հէնէուզ մալիւմ տէյիլ տիր ։

ԱՐԵՒԵԼՔԻՆ ՍՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

. . . Խմբագիր ,

Եթէ Ազգին մէջ կան տակաւին հաւատացողներ «Արեւելք»ին անկեղծութեան և ճշմարտասիրութեան , եթէ դեռ կան միամիտներ որ կարծեն թէ «Արեւելք» Ազգին իրաւանց և հանրային շահուց պաշտպան , Սահմանադրութեան և օրինաւորութեան ախոյեան կ'կանգնի , թո՛ղ կարդան , եթէ ունին համբերութիւն , թո՛ղ աչքէ անցնեն , եթէ ունին կարողութիւն իրենց արդարացի զայրոյթն ու զզուանքը զսպելու , կաթողիկոսական խնդրոյ առթիւ մի քանի ժամանակէ ի վեր այդ թերթին հրապարակը թափած անհեթեթ , հակասական , թշնամական ու ազգադաւ յօդուածները ։ Ստուգիւ այդ թերթն իր վտանգաւոր գրչով օրէ օր ցոյց կ'տայ , որ անարժան դեր մը ստանձնած է , ստութեամբ կըռնանի ու զրպարտութեամբ կ'ապրի և իրեն նպատակ ընտրած է Ազգը մոլորել և ռուսականութեան առաջնորդել ։ Օրագրութիւնն իրեն համար կերպ մը դերասանութիւն է դարձած , որով ըստ պարագային լեզու , գոյն , զգացմունք ու սկզբունք կը փոխէ , ինչպէս կ'փոխեն ձեռնածուներն իրենց շարժումներն որ հանդիսականները լաւ եւս խաբեն ։

Առաջին օրէն ժառանիշ ըրինք «Արեւելք»ին ազգամխոս ուղղութիւնըն , և այն ժամանակ շատեր մեր կծու այլ արդարացի դիտողութիւնները յոռի տեսութեան կամ կասկածոտութեան արդիւնք սեպեցին, բայց այնուհետեւ կասկածներն ամեն կողմէ անոր ուղղութեան վրայ աւելցան , այնքան որ նոյն ինք «Արեւելք» սկսաւ դողալ իր խախուտ հեղինակութեան համար և այս վերջին օրերս երկար ու քաշքշուք յօդուածով մը Հասարակութեան առջեւ ինքզինքն արդարացնելու մտօք ամեն ճիգ թափեց , ունայն ճիգ առակին այն կենդանւոյն նման որ հօտը լաւ եւս պատառելու համար անոր զգեստը կ'հագնի, անոր բնոյթն ու սովորոյթը կ'օրինակէ , անոր բընազդումները կ'կեղծէ ։

Բարոյական խիստ ծանր հարուածներ կերաւ «Արեւելք» քանիցս, բայց կ'դիմադրէ ցարդ արդարութեան և ճշմարտութեան և պիտի դիմադրէ ցորչափ ստութեան և ազգուրացութեան սպասարկու հայեր գտնուին Ազգին մէջ ։

Եւ արդարեւ՝ ստութեանց առուտուր մ'է որ կընէ «Արեւելք»ն իրաւասիրութեան և օրինասիրութեան չպարով ։ Ապացոյցներ անոր ամեն թերթին մէջ կ'վխտան , և իմ նախորդ յօդուածովս արդէն ցոյց տըուի թէ ի՛նչպէս «յանուն օրինաւորութեան» , կ'յանդգնէր Իզմիրի Գաւառ. Ժողովին կատարելապէս օրինաւոր Բողոքագիրն ապօրէն հրատարակել , ի՛նչպէս սուտեր կ'հնարէր սուտ սկզբունքներ պաշտպանելու , սուտ լուրերու վրայ ստապատիր դիտողութիւններ հիմնելու , որպէս զի Բողոքագրին ներգործութիւնը կոտրելու ջանայ ։

Եւ իրօք՝ բոլորովին «սուտ է Արեւելք»ին գրածը թէ՝ Գաւառ. Ժողովը չունէր «մեծամասնութիւն» իր արտասովոր նիստին մէջ , և թէ «ամբափակ» ըրած է այդ նիստը , ինչպէս որ ներկայութեան տումարն կ'վկայէ , Գաւառ. Ժողովն իր «օրինական» մեծամասնութեամբն ըրած է իր բողոքած որոշումն , իսկ ամփափակ նիստ ընելու պէտք չունէր , քանի որ իր նիստերն երբեք հրապարակային եղած չեն ։

«Սուտ» է «Արեւելք»ին այն լուրը թէ՝ տեղւոյս Հայ երիտասարդութիւնը բողոքած է Գաւառ. Ժողովին բողոքագրին դէմ , Իզմիրի ազնուամիտ և լըջախոհ Հայ երիտասարդդան անպատուել է անոր վերագրել ընթացք մ'որ անշուշտ մի քանի կենդանակերպներու գործն է ։ Եթէ իրենց կարծեաց արիութիւնն ունին , ինչու համար իրենց ստորագրութեամբը չեն երեւիր այդ կենդանակերպները , եթէ կարծեն թէ ազգօգուտ գործ մը կ'կատարեն և լաւ դատ մը կ'պաշտպանեն , ինչո՞ւ իրենց սիրական Մակարը գրկախառն ընդունելով իրենց երեսը ցոյց չեն տար այդ բողոքարկու Պարոնները , որպէս զի իրենց սրտին և երեսին ճերմակութեան վրայ ամեն Հայ ըղմայլի ։

«Սուտ» է թէ՝ կրօն. Ժողովն իր 19 օգոստ. նիստին մէջ , ինչպէս անամօթաբար կ'գրէ «Արեւելք» , Իզմիրի Գաւառ. Ժողովին «բողոքագիրը միահամուռ մերժեր է , առանց իսկ նկատողութեան առնլու» . Ճըշմարտութիւնն այս է թէ՝ ոչ կրօնական , և ոչ խառն Ժողովին մէջ բողոքագրին խօսքը չէ եղած բնաւ , այս օրինական պատճառաւ անշուշտ որ Ս. Պատրիարքը չէ ներկայացուցած զայն վարչային Ժողովներուն , քաջ զգալով որ անոնց ձեռնհասութեան չպատկանիր այդ բողոքագրին վրայ կարծիք յայտնել , այլ Ազգ. Ժողովին , որու ատեանը «պէտք է որ ըլլայ» Գաւառի մը բողոքն որ հանրային ու կենսական կարեւորութիւն ունեցող գործի մը չ'վերաբերի , որ չ'նմանիր բնաւ Հաճընի արիւնոտ ու աղտոտ խնդրոյն , խնդիր՝ որու դիւցազունք , նովկասեան թղթակցին գրդմամբ թերեւս , համարձակ առանց չիկնելու հանեցին զայն Ազգին օրէնսդրական բարձր ատեանն , պաշտօնական դռներ զարնելէն , Արդարութեան պաշտօնատունն ի զուր դեգերելէն ետեւ, իբրեւ ինքնակոչ փաստաբանք Նարկէզ հանըմի ։

Հետեւապէս «սուտ» և չարանենգ ենթադրութիւն մ'է «Արեւելք»ինն , երբ կըսէ թէ Քաղ. Ժողովին ընելիքըն «կարգապահութեան» և «օրինաւորութեան հրաւէր մը միայն պիտի կրնայ լինիլ» Իզմիրի Գաւառ. Ժողովին ուղղեալ ։

Այդպիսի կարգապահութեան հըրաւէր մը , եթէ երբէք տրուի , «Ազգ. Ժողովին» որոշմամբը միայն կրնայ լինիլ , և անտարակոյս Ազգ. Ժողովն երկիցս պիտի խորհի այդ քայլն առնելէ առաջ . բայց «Արեւելք» այնքան տգէտ է , և որոշ գաղափար մը չունի չարունակ գործ դրած «օրինաւորութեան» բառին վրայ , որ կարծէ թէ Քաղաքական կամ խառն Ժողովին «որոշածն» այս մասին «օրինաւոր» է և թէ Ազգ. Ժողովն նկատելով հանդերձ որ իրմէ ծնունդ առած վարչութիւն մը իր իրաւասութեան սահմանին մէջ կը կոխէ , անոր ըրած որոշումն իբրև օրինաւոր կուլ պիտի տայ և ռամկօրէն Ժողովն «կարգապահութեան չպիտի հրաւէրէ» կամ պարսաւանաց քուէովը չպիտի տապալէ ։

«Սուտ» է «Արեւելք»ին այն լուրը թէ Իզմիրի Գաւառ. Ժողովին բողոքագիրը հեռագրաւ հաղորդած է Բ. Դրան ։ Զարմանք յուր՝ որով «Արեւելք» ուզած է Գաւառ. Ժողովին զուտ կրօնական խնդրոյ մը համար առ Ազգ. Ժողովն ըրած բողոքին քաղաքական գոյն տալ , անոր նըպատակը կասկածելի և անպաշտպանելի ցուցընել Հասարակութեան, և կարծեր է թէ Իզմիրի Գաւ. Ժողովն իր դատին արդարութեան վըրայ անվստահ և Ազգ. Ժողովին իրաւասութեան և Ազգին արժանապատուութեան անտարբեր , Հաճընի դիւցազուններուն պէս , պիտի նըւաստանայ դատ բանալով , մինչդեռ արդէն իր դատին պաշտօնակալ պաշտպանն է Օսմանեան Պետութեան օրէնսդրութիւնը , որ իր բոլոր հպատակացն եկեղեցեաց իրաւունքն և կրօնից ազատութիւնն անխախտ կը պահպանէ , մինչդեռ արդէն , ինչպէս իր բողոքագրին մէջ բացորոշ յայտարարած է , Իզմիրի Գաւառ. Ժողովին դատարանն է Ազգային Ժողովն , Ազգին խիղճն , Եկեղեցւոյ առաքելաւանդ օրէնքն և պատմութեան ատեանը . . . ։

Այսչափ առ այժմ ։

Մ. Մամուրեան
Խմբ. Արեւելեան Մամլոյ

Իզմիր 6|18 Սեպտ. 85

ՄԻԱՑ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ՀԱՅՈՑ ԱԶԳ.

Այս օրերս Լէքսէրեան Բարսեղ էֆ.ի հեղինակութեան և «Ցաւերք Մայրենի լեզուի» անուամբ նոր դասագիրք մ'ելած լինելով 'ի հրապարակ , դասագիրք որ բաւական նմանութիւն ունի Հայոց Միացեալ Ընկերութեանց հրատարակած «Մայրենի լեզու» դասագրքին Բ. Հատորին հետ , Տնօրէն Ժողովս պարտ կը համարի Ներկայ ազդարարութեամբ խնդրել Պատ. Հասարակութենէն որ լաւ ուշադրութիւն ընէ չշփոթելու համար այս երկու դասագիրքերն որք բոլորովին տարբեր ուղղութիւն ունին ։ Հայոց Միացեալ Ընկերութեանց հրատարակած դասագրոց բոլոր օրինակներն ալ Ընկերութեան պաշտօնական կնիքն կը կրեն անպատճառ ։

'Ի դիմաց Հայոց Միաց. Ընկ.
Տնօրէն Ժողովոյ

Ատենադպիր — Ատենապետ
Գ. Ջ[illegible] — Գ. Ց. [illegible]

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Արապ Թապիայը իսթիլա իթմիշ օլան Ռումանիա ասքէրինին մէվգըի մէզգիւրը Թախլիյէ իթտիկի պունտան ագտէմ խապար օլընմուշ իսէ տէ, պու խապէրին սաճիճ օլմայըպ, Ռումանիալըլարըն մէվգըի մէզգիւրը հալա Թաճթը իսթիլալարընտա Թութտուգլարընը [illegible] կազէթասը խապէր իթմիշ տիր ։

Սօֆիատան ալընան սօն խապէրլէրէ կէօրէ, Պուլկարիսթան իլէ Ռումանիա հիւքիւմէթլէրի՝ մէսէլէյի պատէթթէտղիգ սուլհէն Թէսվիյէյէ գարար վէրմիշլէր տիր ։

—

Ավստրիա իմբէրաթօրիճասը՝ գարիպէն իւչ հաֆթա գատար պիր տէնիզ սէյահաթը իճրա իտուպ , Մի[illegible] վաբօրը իլէ Գաթթարօ , Գօրֆու վէ Բիրէյի զիյարէթ իտէճէք , վէ պիր գաչ կիւն Աթինատա իգամէթ էյլէյէճէք , վէ ավտէթինտէ Բատօս ճէզիրէսինէ տախի ուղրայաճագմըշ։ Միւշարէլէյհա՝ իշպու սէյահաթը թէպտիլ գըյաֆէթլէ իճրա իտէճէք տիր ։

—

Թուրուգ ու մէշափիր միւֆթէթթիշը ումումիսի Սըրրի բաշա հազրէթլէրի՝ Սէլանիք , Մանասթըր վէ Գօրսօվա վիլայէթլէրինտէ եօլլարը նազարը թէֆթիշտէն կէչիրիպ Եանիյայա ազիմէթ էյլէմիշ տիր։ Միւշարէլէյհ՝ Եանեադան տախի Շգօտրայա ազիմէթ էյլէյէճէք տիր ։

—

Պուգրէշտէ նէշր օլընան [illegible] Ռումն կազէթասընըն սաճիպ վէ միւտիրի Մ. Սիւէրսի 24 սաաթա գատար Ռումանիա Թօբրաղընտան չըգմայա էմր անզ էյլէմիշ տիր ։ Մումայիլէյհին բէտէրի տախի Ռումանիատան Թարտ իտիլմիշ տիր ։

—

Օրթագէօյտէ Եէնի Մէյխանէ սօգաղընտա խանէլէրին պիւա ֆասըլա հէր կէճէ Թաշլանմասը հէնուզ տէվամ իթմէքտէ օլուպ , պու զարիպ ուչղունըզլըղ՝ մահալլէի մէզգիւրէ սէքէնէսինի տէւշարը հէյէճան գըլմագտա վէ պիչարէլէրի պիհուզուր պիր հալտէ պուլընտուրմագտա տըր։

Միւթէճասըրլար՝ կէչէն հաֆթա պիր գաչ կիւն Թաթիլ իտէրէք , էհալիի մահալլէյի պիր աղ սէվինտիրմիշլէր իսէ տէ , էհալինին իչպու սէվինճենի գարըշտըրմագ իչիւն բազար կիւնիւնտէն պէրու ֆէվգէլատէ պիր շիտտէթլէ երնէ Թաշ աթմայա պաշլամըշլար տըր ։

Նէվմը մէզգիւր կէճէսի Եէնի Մէյխանէ սօղաղընտա 40ը միւթէճավիզ Թաշ աթըլմըշ օլուպ , օրատա պէքլէմէքտէ վէ գօլ տօլաշմագտա օլան միւթէճասիտ բօլիս վէ Ժանտարմալար՝ միւթէճասըրլարըն երնէ իզ ու Թօզըն պուլամամըշլար տըր ։

Պու զարիպ հալ պագալըմ տաճա նէչէյէ՞ գատար տէվամ իտէճէք վէ «սըյրըգ» միւթէճասըրլարըն եագասը նէ՞ վագթ էլէ կէչէճէք տիր։

—

Կէչէն կիւն իքի այ միւտտէթլէ Թաթիլ օլընան [illegible] կազէթասը՝ մազհարը աֆվը Շահանէ օլարագ , տիւնտէն իթիպարէն եէնիտէն նէշր օլունմայա պաշլամըշ տըր ։

—

Գաճիրէտէն իշար օլընտըղընա կէօրէ , Մըսըր Շէյխիւլամը ասքէր Թաճրիրի նիզամնամէսի հաղգընտա րէիսը նուզզար նուպար բաշա հազրէթլէրի իլէ պիր միւլագաթ իճրա իտուպ , սօֆթալարըն վէ սաիր Թարիգաթը իլմիյէտէ պուլունանլարըն ասքէրլիք վազիֆէսինտէն մուաֆ Թութուլմասընը Թալէպ էյլէմիշ տիր ։ Բաշայի միւշարէլէյհ՝ պու մատտէյի Թաճթը միւզաքէրէյէ ալմայը վատ էյլէմիշ տիր ։

—

Իզմիր հիւքիւմէթի՝ խազինէի տէվլէթին զարարընա օլարագ իճրա օլընան սուիի իսթիմալաթը միւթէատտիտէնին էօնիւնի ալմագ նիյէթինէ մէպնի , իւրաճ օլընան էրլի պաղը մահսուլաթը միւհիմմէ վէ խուսուսիյլէ աֆիոն իւզէրինէ պիր նէվի գօնթրօլ (նէզարէթ) թէէսսիս իթմիշ օլմաղլա , իշպու գօնթրօլտան իսթինպաթ օլընտըղընա կէօրէ , պու սէնէ աֆիոն մահսուլընըն պաշլանգըճընտան օգոստոսըն սօն կիւնլէրինէ գատար իւչէրլէրտէն Իզմիրէ կէօնտէրիլէն 55 պին քիլօկրամ աֆիոնտան եալընըզ 10 պին քիլօկրամըն աշարը ալընմըշ , վէ պագը գալան իչիւն իսէ Թէէտիյէի աշար օլընտըղը՝ ասհապը Թարաֆընտան իտտիա օլընմըշ տըր ։

—

Բէֆիգ իլէ Նիյազի Նամընտա իքի բօլիս գօմիսէրլէրի՝ պազը Թէքքասիւլ վէ ուչղունըղ հալլէրինտէն տօլայը իքի այտան պէրու բօլիս նէզարէթի Թաճթընտա պուլընտուրուլարը կիպի , պու՞ունքֆա գաթիէն ազլ իտիլմիշլէր տիր ։

—

ՊԷՕՅԻՒՔ ԷՇԵԱ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

J. PSALTY

ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ ԳՈՒԼԷ ԳԱԲՈՒՍԸՆՏԱ Ն° 657—661—662

ԲԷՍԱՆԷԹ , ՆԷՕԱՍԷԹ , ԷՀՎԷՆԻՅԷԹ

Բարիզ , Ինկիլիզ վէ Ալէման մամուլաթընտան օլարագ պէօյիւք մօպիլեա վէ էշեա Փապրիգա վէ տէբօզիթօսը .

ԹԻՒԼԼԻԵԷԹԼԻ ՎԷ ՉԷՇԻՏԼԻ ՀԱԶԸՐ ՄԱԼԼԱՐ

Սըրարըշաթ՝ հէր նէ էհէմմիյէթտէ օլուր իսէ օլսուն , քէմալը սիւրաթ վէ իթինա իլէ իճրա օլունըր ։

Մ. Ժ. ԲՍԱԼԹԻ՝ Բարիզ վէ Պրիւքսէլին էն ալա Փապրիգալարը մամուլաթընտան օլմագ իւզրէ պու քէրրէ երնէ պիր խայլի մօպիլեա վէ էշեա կէթիրթմիշ տիր ։

Եմթաաի մէզգիւրէնին բէսանէթ վէ նէֆասէթինէ միւթմէին օլմագ իչիւն Մ. Բսալթինին մաղազալարընա զիյարէթ իտիլսէ քեաֆի տիր ։

Ջէյլ.— Իշպու մաղազա՝ ԲՍԱԼԹԻ ԳԻՐԱՏԷՐԼԷՐ մաղազասը [illegible] տըր ։

Բումէլի չըմէնտիֆէրլէր թահվիլաթընն գուրասը հէր իքի այտա պիր տէֆա քէշիտէ օլունտըղընտան, սէնէի հալիյէ ալաֆր. հոկտ. 1-ինտէ Զարպխանէյի ամիրէտէ տօգասան տէօրտունճիւ գուրասը ալէնէն քէշիտէ օլունարագ, պէշ եիւզ նումէրօսընա իքրամիյէ իսապէթ իտէճէք տիր։

Պիրինճի իքրամիյէ 300 000 վէ իքինճի 25,000 վէ գըրդ սէքիզ ատէտի 75,000 վէ տէօրթ եիւզ էլլի նումէրօլարը իսէ տէօրտէր եիւզ ֆըրանգ գազանճագլար տըր։

Թահվիլաթընն ասըլարը Եսայեան վէ Զարիֆի պանգալարընտա մահֆուզ մընը. մէճճանէն վէրիլէճէք ճէտվէլ տէրունինտէ պուլընան նումէրօլարընն խարիճի գապուլ օլունամագ. պունլարընն բրօմէս պիլէթլէրի սաթրճըլարտա պուլունտըրըլաճաղը մսիրլու, թաշրատան բօսթա բուլու վէ կիւնիւնտէ վէրիլմէք իւզրէ բօլիչա վէ հէր լիանտան մէքթուպ գապուլ օլունըպ, մուգատտէմ քէշիտէ օլունմըշ նումէրօլարընն մուայէնէսի բուլէթ օլունը։ Սըբարչլարթեերհալ պիլիճրա, զէմանը քէշիտէնէ սօնրա կէլէնէ ագչէնին պէտէլինէ տօգսան պէշինճի քէշիտէսինին պիլէթլէրինտէն կէօնտէրիլիր։

Մուամէլէյի մէզպուրէյի իճրա իտէն զաթրն մէրքէզի Գալաթատա քէօբրիս պաշրնտա 33 նումէրօլու մաղազատա մուգիմ սարրաֆանը միւթէպէրանտէն Գուլագսըզօղլու Մարգոս էֆ. տիր. Թամ իքրամիյէ գազանմագա իսթիհգագը օլան պիլէթ 7 պուլուդ, վէ նըսֆը իքրամիյէ 5, վէ բուլաու 3 դրշ. հիսապլը. յա մուամիլէյհ թարաֆընտան էլեեվմ ֆիրուսթ օլընմագտա տըր։

ՏՕԳՄՕՐ Վ. Ի. ՄԱՐԻՆԵԱՆ

Իթալիա վէ Ֆրանսա իսապթանէլէրինակ բէք զիյատէ իքթիսապը թէճրիպսէ լթմիշ օլան Ռոգդ-Ցէրբահ Մ. Վ. Է. Մարինեան՝ հէր կիւն Գէյօղլունտա Տօղրու եօլտա 55 նումէրօ իլէ մուրագգամ սապգ Մարգօվիչ վէ էլան Գ. Վուչինօ էճզոխանէսինտէ պուլուրնրպ, սապահրն սաաթի 10ընտան էօյլէնէ գատար վէ էօյլէնտէն սօնրա սաաթի 2տէն 5է գատար միւրաճաաթ իտէն խասթէկեանը թէտավի իտէճէյի, վէ ֆուգարայա մէճճանէն պագաճաղը իլան օլունը։

Թապիսը մուամիլէյհ՝ էօյլէնէն սաաթի 2յէ գատար Գէյօղլունտա Եէնի օսգարն չըգմաղընտա 5 նումէրօլը խանէսինտէ պուլունը, վէ էլեէրէէ իլէ տաբի իճրաի թէտավի իտէր։

ՍԱՐՐԱՖԻԵԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 22 Սեպտ.

Ինկլիս հահմը Ինկ. Լիր.	099-3/4
Սամ. էսհամը աչըլը	14-11/16
» » գրանտը	15-5/8
» » Սէրի Ա.	24-
» » » Պ	15-
» » » Ս	13-5/8
Օթօման 1871	67-1/2
Օսմանը Պանդասը	09-3/4
Ռուսիա իսթիդրազը	92-1/2
Մըսրը սուէյ մութահտրտ	63-3/8
» իսթիյազը	86-3/8
Տաիրա Սանիէ (Մըսրը)	60-1/4
Թուրկիա իսթիդրազը	83-
Մատարիսթ. էսհամը 1877	-
Գամպիս Բարիզ 3 այ վատ	-

Բարիզ 22 Սեպտ.

Ֆրանս. ռենտ. 3 % Ֆր.	80-35
» » 4 1/2 %	109-25
Եէնի Օսմ. էսհամը աչըլը	14-60
» » » գարանտա	14-05

Մէլբուրնէ

Սեռի Պ.	15-55
» Ս.	14 20
Ռուսիէ լամէնտ.ֆէլի	35-50
Օսմանը Ըէժիսի էսհամը	-
Սամ. Ֆանդասը	500-
Դրէսի Լիոնէ	555-
Գրէսի Ֆոնսիէ	1310-
Լիոն ագսիօնը	1240-
Սուէզ ագսիօնը	2015-75
Ռուսիա 5 % 1877	94-1/2
Իթալիա էսհամը	94-25
Մըսր Ֆոնտ. մութահտրտ	322-50
Ռուսիա 5 % 1879	310-
Գամպիս 3 այ վատ	25-25

Վիէննա 22 Սեպտ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիս	125-70
Ռուսիէ լամէնտ.ֆէլի	19-50

ԴԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ուս. տիւն ազչ. գար.	14-36
Ու. սապահ ուշրլար	14-38
Մըսր մութահտրտ. գար.	69-35
Ամ. սապահ աշրլար	70-05
Սեռի Ա.	24-
» Պ.	14-30
» Գ.	14-36
Ռուսիէ լամէնտ.ֆէլի	36-
Ռագէ ֆ.ալիկ	6-
Ըէբօր Դրշ.	00-
Էվալէսիպ »	60-

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէսի ժէնէրալ	-
Սթամպոլ պանգասը	-
Օսմէէթ ժէնէրալ	3-20
Թրամվայ	2-90

ԱԳՕՅԼԵՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 դրշ.-ատ	Դրշ. Բր.
Զէյազ մէճիտիէ ֆարգը	108-2
Մէճիտիէ »	98-
Զէյնիպ	102-20
Ալթընըզ »	102-25
Գայմէ	-
Ինկիլիզ լիրասը	110-18
Ֆրանսըզ ալթունը	87-32
Բօլ	90-16
Գրէմիյա ալթունը	51-20
Գարպօն գայմէսի	9-18

ԻԼԱՆԱԹ

ԻԼԱՆ

ԸՆԵՐ ՀԱՅԵԱԿԱՆ
ԾՈՒՌ 1886
Գ. ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ
80 էջ
Բովանդակութիւն

Օրացոյց—հանելուկք 250 դրշ. մրցանակաւ—զուարճալիք—առածք—գիտելիք—պատմութիւնք—վիպասեալ շնչերակք—դեղ ծաղիկ հիւանդութեան—մաքուր օդ—արեգակն—մարմին մարդկան—Ֆէնէլօն—Խրիմու պատերազմը—ուղիղ կըշիռ—դեղ վիրաց—կեանք մարդկան—դեղ մաղ բերելու—հրաբուխ—պարզ տարեցոյց—ծանուցմունք—ևն. ևն։

Գին 2 1/2 դրշ.

Հասցէն Արևելեան համազգային որբանոցին յատկացեալ է։

8—2

ԳՈՒՆԵԷԹ-ԻԼ-ԼՈՒՂԱԹ

ՖՐԱՆՍԷԶԱՍԱՆ ԹԻՒՐՔԱՅԷՏ

ՄՈՒՀԱՐՐԻՐԼԷՐԻ
ՄԻՔԱՑԻԼ ԱԶԱԼԵԱՆ ՎԷ ՄԷՀԷՄԱԷՏ ՇԻՒՔՐԻ

ԹԱՊԻ ՃԷ ՆԱՇԻՐԻ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ

Իչպու էսէր ֆրանսըզճա միւսթէամէլ պիլ ճիմլէ լուղաթը ճամի վէ ֆէննի վէ սէնամ փէք չօք ըսթըյահաթ վէ թապիրաթը ֆրանսէվլիէի տախի չամիլ օլուպ, խուսուսէն լուղաթը մէքթիւրէ միւթեասիսա մխայլերլէ իյդահ օլունտուղու կիպի, ֆէննի վէ սէնամ լուղաթը էօյլէ թարիֆաթ իլէ կէչիլմէյէրէք հէր պիր լուղաթին թիւրքճէտէ մուգապիլի օլան լուղաթը պիթթահարրի պուլունուպ կէրէք թիւրքճէ վէ կէրէք լաթինճէ հրուֆաթ իլէ հիպալերինտէ տերճ օլունտուղունտան, չիմտիյէ գատար պուեօլսա ճէմ վէ թէրճէմէ օլունան ասարէն էն միւքէմմէլի վէ միւհթէվյաթճա էն վասիի տիր։

Էսէրի մէզքիւր միւՀէլլէտ օլտըղը Հալտէ իքի ՀիլՀտի պիր ատէտ օսմանլը ալիասընա Պէկ օղլու վէ Իսթանպօլ էքսէր քիթապՀը տիւքքեանլարընտա սաթը լուր։

Ֆիլլիյէթլէ իչթիրաանը արզու իսէն զէվաթրն Զաքմաքճըլար եօգուչընտա Ակրեան խանընտա քեահն Գարեգին Պաղտասարեան մաթպասանընա միւրաճաաթ իթմէլէրի իսթար օլունուր։

ԻԼԱՆԸ ՄՈՒՀԻՄ

Ֆրանսայի մեծագոյն գիտնականներուն կողմէ հաստատուած ամենաբարձր գովեստներով գովաբանուած՝ Ֆրանսական Գիտութեան Ակադեմիայի Գ. դասակարգի մրցանակաւոր